

DE VERZOEKER

Tekst: Michiel Westbeek

Regie: Zen Roorda

Ontwikkeld bij De Tekstmederij (2018)

PERSONAGES

MAARTEN	Een neurotische schrijver. Tegen de veertig. Katholiek opgevoed, maar tegenwoordig atheïst.
ROSA	Zeer succesvol theaterregisseur en Maartens geliefde. Eind twintig. Tikkeltje naïef. Niet religieus opgevoed.
SAMAËL	Man. Ziet zichzelf niet als mens, maar als demon. Heeft zijn gezicht met implantaten, rode en zwarte tatoeages en modificaties (zwarte ogen, gevijlde tanden) navenant verbouwd. Heette bij geboorte Sjors, maar heeft deze naam afgezworen. In religieus opzicht satanist.
MAN	Kennis van Rosa van Bijbelstudie. Chirurg met centjes. Wordt gespeeld door de acteur die Samaël speelt.
BARMAN	Wordt gespeeld door de acteur die Samaël speelt.
ARRIETA	Psychiater. Helpt Maarten met de ontwenningsverschijnselen. Wordt gespeeld door de acteur die Samaël speelt.
GOYA	Francisco Goya. Schilder en graveur. Leefde van 1746 tot 1828. Hofschilder van de Spaanse koning Carlos IV. Wordt gespeeld door de acteur die Maarten speelt.
MARKIEZIN	Mariana de Silva-Bazàn y Waldstein. Negende markiezin van Santa Cruz. Opdrachtgever van Goya. Wordt gespeeld door de actrice die Rosa speelt.
GRIJSAARD	Figuur afkomstig uit het schilderij 'Twee grijsaards eten soep' (1819 – 1823) van Goya. Hoogbejaarde schoonmaker van de koninklijke vertrekken. Wordt gespeeld door de acteur die Samaël speelt.
SERVEERSTER	Wordt gespeeld door de actrice die Rosa speelt.
TIFFANY	Wordt gespeeld door de actrice die Rosa speelt.
DOKTER	Oogarts. Wordt gespeeld door de actrice die Rosa speelt.
STEM	Stem aan de telefoon. Behoort toe tot de organisatie van de schrijfwedstrijd waar Maarten aan meedoet. Wordt gespeeld door de actrice die Rosa speelt.

1.1)

Het is donker. We wachten af. Dan: harde muziek. "Holding out for a hero" van Bonnie Tyler. Als het achtergrondkoortje begint, gaat het licht aan. De muziek blijft spelen.

Een woonkamer. Feestslingers hangen op half elf. Er is een schemerlamp omgevallen. Er staan lege flessen en bierblikjes die als asbakken zijn gebruikt. Een bloemstuk ligt verfromfaaid op de grond. Er is één leunstoel. Daarin ligt een slagroomapparaat. Op de vloer naast de stoel lachgaspatronen en lege ballonnen. Er staat een muziekinstallatie.

Achterwaarts dansend komt een sexy vrouw op ons af. Dit is ROSA. Ze draagt een goedkope blauwe pruik van de feestwinkel. Een boa hangt over haar schouders. Ze draait zich om. Ze zingt met Bonnie Tyler mee.

ROSA (zingend).

Where have all the good men gone
And where are all the gods?
Where's the streetwise Hercules to fight the rising odds?
Isn't there a white knight upon a fiery steed?
Late at night I toss and I turn
And I dream of what I need

MAARTEN komt op in gewone kleren met daaroverheen een tutu. Op zijn hoofd een zilveren pruik en een jumbo zonnebril van de feestwinkel. Hij danst met overgave op de muziek.

ROSA (zingend).

I need a hero
I'm holding out for a hero 'til the end of the night
He's gotta be strong
And he's gotta be fast
And he's gotta be fresh from the fight

Maarten begint mee te zingen.

ROSA+MAARTEN (zingend).

I need a hero
I'm holding out for a hero 'til the morning light
He's gotta be sure
And it's gotta be soon
And he's gotta be larger than life
Larger than life

MAARTEN: Genoeg. Genoeg.

ROSA. Wat?

MAARTEN. Genoeg.

Maarten zet de muziek uit.

ROSA. Doe-doe-doe-toee... Hé, wat? Ahh, kom op nou.

MAARTEN *kijkt haar even aan met zijn jumbo zonnebril nog op.*

MAARTEN. Moe.

ROSA. Nee. Zet nou aan.

MAARTEN *doet zijn zonnebril af. Zet de lamp overeind. Zet zijn pruik op de lamp.*

MAARTEN. Hij gaat zo meteen weer aan.

ROSA. Beloof je dat?

MAARTEN. Ik beloof het.

MAARTEN *trekt zijn tutu uit. ROSA ziet dit en bedenkt zich.*

ROSA. Nee, nee, nee, nee, nee, zet snel de muziek weer aan.

MAARTEN *pakt het slagroomapparaat van de stoel, legt het op de grond en gaat zitten.*

Oh god, nou gaat hij ook nog zitten. Kom op. Maarten! Sta op.

MAARTEN: Time-out. Pauze.

ROSA. Nee, geen pauze. Geen time-out. Het is midden in de nacht. Als we nu pauze houden, dan beginnen we niet meer. Dan is het voorbij.

MAARTEN. Het is nog lang niet voorbij.

ROSA. Misschien komt er nog iemand?

MAARTEN. Dat zou misschien wel kunnen.

ROSA. Ja toch?

MAARTEN *denkt na.*

MAARTEN. Iedereen was er. Ze zijn nu naar huis.

ROSA. Ik kan iemand bellen? Natasha is niet langs geweest. En Fred ook niet. Ik kan hen wel even bellen. Misschien hebben ze nog zin.

MAARTEN. Wij zijn er nog.

MAARTEN *strekt zijn armen uit. ROSA twijfelt, komt dan toch op zijn schoot zitten.*

Hoe laat is het eigenlijk?

ROSA. Het is nacht.

MAARTEN. Maar hoe laat is het precies?

ROSA. Ik heb geen horloge om.

MAARTEN. Ik wel.

MAARTEN kijkt naar zijn horloge.

Maar het doet het niet. Denk ik.

ROSA. Het is nacht.

MAARTEN zwijgt. ROSA zucht.

Het is Na Het Feest.

MAARTEN. Kun je even opstaan? Dorst.

ROSA. Het was prachtig.

MAARTEN. Ja. De Jaren Tachtig Waren Prachtig. Grandioos. Het thema is belangrijk.

ROSA. Ja?

MAARTEN. Dat kun jij wel.

ROSA. Spontaan. Het was perfect.

MAARTEN. Absoluut perfect.

ROSA. Je denkt er nooit over na. Over zoiets.

MAARTEN. Niet?

ROSA. Tot het je overkomt. En dat het dan perfect is.

ROSA gaapt.

MAARTEN. Kun je nu even opstaan? Ik heb een droge bek.

ROSA. Jij hebt het ook wel leuk gehad, hè? Ik zag je in elk geval druk praten.

MAARTEN. Dat zou ik geweest kunnen zijn.

ROSA. Of had je weer één van je discussies?

MAARTEN. Zij begonnen.

ROSA. Hmm. Ze keken nog niet erg verveeld. Of boos.

MAARTEN. Ik heb vast niets verkeerd gezegd.

ROSA. Vast wel.

MAARTEN. Pardon? Dat zijn aannames.

ROSA. Ik ken je toch? Je hebt vast iets verkeerd gezegd. Maar ze zullen je wel vergeven. Zijn leuke mensen. Mijn vrienden.

MAARTEN. Kun je trouwens even opstaan?

ROSA. Jij. Met je discussies. Met je 'een avond waarop iedereen het eens is, is een verloren avond'.

MAARTEN. Dat is toch ook zo?

ROSA. Nee schat. Een avond waarop iedereen het eens is, is een gezellige avond. Als je zo graag geniale dingen wil roepen en, en, en lijnrecht door de publieke opinie heen wil snijden, nou, dan ga je maar lekker achter je laptopje zitten typen... Hé, lief, kijk niet zo. Achter elk genie staat een sterke partner die zegt: bewaar die aanstellerij maar voor je werk.

ROSA geeft hem een kus.

Jij zal mij de komende weken ook maar een beetje leuk moeten houden. Het wordt echt hartstikke druk. Ik moet een hele nieuwe voorstelling uit de grond stampen.

MAARTEN. Zou je nu alsjeblieft op willen staan? Ik voel mijn knieën niet meer.

ROSA. Waar ligt die brief?

ROSA staat op.

Waar ligt die brief?

ROSA begint de brief te zoeken. Ze wankelt een beetje. MAARTEN staat op uit zijn stoel en kijkt rond. Pakt één fles. Kijkt erin. Leeg. Hij keert nog wat flessen om. Leeg. Dan vindt hij een whiskyfles die grotendeels vol zit. ROSA is nog aan het zoeken.

MAARTEN. Slokje?

ROSA kijkt licht geïrriteerd naar de fles. Besluit het te negeren.

ROSA. Waar is dat ding?

MAARTEN neemt de fles mee naar de stoel en begint te drinken. ROSA vindt de brief.

Aha.

Ze leest. Terwijl ze naar de brief kijkt begint ze weer te glunderen. Ze loopt naar Maarten en houdt hem de brief trots voor. Het is een leeg A4'tje.

MAARTEN. Hè?

ROSA. Ik ga naar de Ruhrtriennale.

ROSA vouwt de brief op en stopt hem in haar zak. Ze glimlacht en draait zich meisjesachtig om. Dan pakt ze een vuilniszak en gaat de flessen opruimen.

MAARTEN. Jij ook nog? Het is de laatste, denk ik.

ROSA. Nee. Het is mooi geweest.

ROSA gaapt.

MAARTEN. Ja, ja. Het was prachtig.

ROSA kijkt hem verward aan. Gaat verder met flessen rapen. Maarten blijft drinken.

De Ruhrtriennale.

ROSA. Ja, fijn.

MAARTEN neemt een flinke slok.

MAARTEN. Ik ben echt heel erg blij voor je.

ROSA. Ik bedoel... Ik had het wel gehoopt. Ooit.

MAARTEN. Ooit.

ROSA. Maar ja.

MAARTEN. De Ruhrtriennale.

MAARTEN neemt een grote slok.

ROSA. Je gaat er ook niet van uit. Van zoiets. Ik heb pas een paar jaar regie-ervaring. Het is wel snel gegaan, natuurlijk. Het is eigenlijk heel oneerlijk. Ja. Het is oneerlijk. Ik vind dat eigenlijk heel erg.

MAARTEN. Mmh-mmh.

MAARTEN neemt een heel grote slok.

ROSA. Ik bedoel: sommige mensen die werken jaren en jaren en hebben nooit eens een keer mazzel. Stel je voor. Al die netwerkgesprekken die vergeten worden, al die motivatiebrieven die ongelezen worden weggegooid...

MAARTEN *neemt ronduit pissig een heel grote slok.*

...Al die mooie regieconcepten en toneelteksten die overal in bureauladen liggen te vergelen. Al die zinloze moeite, dat eindeloze –

MAARTEN. Is het nou een keer klaar?

ROSA. Oh shit, shit, kut, sorry schat, sorry. Ik dacht er niet bij na. Ik ben niet meer helemaal wakker. Sorry. Sorry. Echt. Kut. Ik dacht er niet bij na. Ik ben juist heel trots op jou. Op wat je allemaal doet. Je werkt zo hard.

MAARTEN. Dat is waar.

ROSA. Precies. Zo hard. Er zijn hele dagen dat je niet uit dat kamertje komt. Dan denk ik: hoe houdt iemand dat vol? Hoe houdt iemand het vol om zo, hup, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat achter elkaar te schrijven? Zonder pauzes.

MAARTEN. Ach...

ROSA. Je moet wel heel veel pagina's produceren.

MAARTEN. Nou... ja?

ROSA. Ik zou zo graag lezen waar je aan werkt. Ik snap dat je je proces vooralsnog een beetje af wilt schermen. Dat je nog niet wilt dat anderen het lezen. Ik zou ook niet weten wat ik zou moeten zeggen. Als ik het mocht lezen, bedoel ik. Want als je in dit stadium van een project de verkeerde feedback krijgt, als er één verkeerd woord valt, kan dat je super onzeker maken. Niet jij per se. Je in het algemeen. Trouwens, ik zou waarschijnlijk helemaal geen kritiek kunnen hebben, omdat het gewoon goed is wat je doet, dus er zou geen verkeerd woord vallen, maar ik snap dat je het er niet op waagt, en ik hoop dat ik het ooit mag lezen als je al wat verder bent.

Stilte.

MAARTEN. Ja, natuurlijk.

ROSA. Fijn. Ik ben echt benieuwd!

ROSA gaapt.

Wat een boel rotzooi, hier, hè?

ROSA gaat verder met het opruimen van de flessen, blijft gapen. MAARTEN drinkt. Na verloop van tijd:

MAARTEN. Slokje?

MAARTEN houdt ROSA de fles voor. Zij pakt deze zonder erbij na te denken aan en gooit hem in de vuilniszak. MAARTEN duikt de zak in. Komt boven met de fles. Er zit

amper nog wat in. Hij kijkt haar wanhopig aan.

Kijk nou!

ROSA zet de vuilniszak in een hoek en zet de bloemen in een emmer.

ROSA. Ja, Jezus, weet ik veel. Het is laat. Ik ben moe en het is laat. Ik ben moe en het is laat en het is voorbij, het feest, dus je kunt nu ook wel ophouden met drinken.

MAARTEN. Nee. Nee.

ROSA. Wat maakt het uit? Kom.

MAARTEN. Kom wat?

ROSA. Slapen. En misschien...

MAARTEN. Misschien wat?

ROSA. Misschien nog even?

MAARTEN. Nee.

MAARTEN pakt het slagroomapparaat. Begint een ballonnetje voor te bereiden. Gaat in de leunstoel zitten.

ROSA. Kom nou alsjeblieft. Het feest is voorbij.

MAARTEN. Alsof het mijn feest was.

MAARTEN blaast het ballonnetje op.

ROSA. Het was toch leuk? Grandioos, zei je.

MAARTEN. Ik had niks te vieren.

ROSA. *(Verdrietig.)* Ik haat het als je zo doet. Je bent zat.

MAARTEN. Onder andere.

ROSA doet haar pruik af.

ROSA. Ik ga naar bed.

MAARTEN doet het ballonnetje. ROSA af. MAARTEN staart voor zich uit in zijn stoel, neemt de laatste slok whisky. Terwijl het iets donkerder wordt, vecht hij tegen de vermoeidheid, maar dommelt toch langzaam en ongewild in slaap. Als MAARTEN in slaap valt, begint hij te kreunen. Zijn adem versnelt. Hij klinkt steeds onrustiger, zelfs ronduit angstig.

MAARTEN (slappend). Nee... Nee... Niet... Hou... Hou op...

MAARTEN schrikt hevig van iets, maar wordt niet helemaal wakker. Het licht dooft langzaam helemaal terwijl Maartens gekreun, gepraat en stuiptrekkingen steeds heviger worden.

1.2)

Het licht gaat aan. We zien dezelfde kamer. De vuilniszak en de bloemen zijn weg. Net als de feestslingers. MAARTEN ligt nog steeds in de stoel te slapen. ROSA komt binnen. MAARTEN wordt wakker.

MAARTEN. Hey.

ROSA. Hey.

MAARTEN. Heb je lekker geslapen?

ROSA. Sorry?

MAARTEN. Heb je lekker geslapen?

ROSA. Eh, ja. Tijdje geleden alweer.

MAARTEN. Zal ik een ontbijtje maken?

ROSA. We gaan al bijna avondeten.

MAARTEN. Oh.

ROSA. Kun jij je even opfrissen?

MAARTEN. Ik wou nog wat zeggen. In de eerste plaats sorry. Sorry voor het gedoe.

ROSA kijkt hem enigszins verstoord aan.

Na Het Feest, bedoel ik.

ROSA. We hoeven het er niet dagenlang over te hebben.

MAARTEN *zwijgt*.

Ik zou het gewoon wel fijn vinden als je een beetje meedraaide. Hier. In dit huis. Geen overnachtingen meer in de leunstoel. 's Ochtends een beetje vroeg op. Zonder hoofdpijn. Niet elke dag naar de glasbak moeten.

MAARTEN. Dat is het niet.

ROSA. Dat is het wel.

MAARTEN. Wat ik probeer te –

ROSA. Je moet nu echt even gaan douchen.

MAARTEN. Is er haast bij?

ROSA. Er komt zo iemand langs. Hij komt een boek afgeven. Misschien herinner je je hem nog. Van het feest. Ik heb jullie zien praten.

MAARTEN. Wie precies?

ROSA. Hij is van Bijbelstudie.

MAARTEN realiseert zich om wie het gaat.

Dus of je even wilt douchen.

MAARTEN. Wil je zeggen dat ik stink?

ROSA. Ik wil zeggen dat je stinkt.

MAARTEN. Dit geurtje? Ietwat muffig, tonen van muskus? Vleugje oud zweet? Zo baken ik mijn territorium af. Zeker als er vreemde mannen over de vloer komen. Geurvlaggen. De wet van de jungle. Als je mij wilt excuseren, ik heb nog een hoop te doen. Er zijn nog vier tafelpoten te bezeiken voor die gast van jou komt. En als hij er straks is, ga ik ontzettend tegen zijn been aan rijden. Dan weet je dat vast.

ROSA is geïrriteerd en geamuseerd tegelijk. MAARTEN geeft haar een kusje. Ze laat het toe.

ROSA. Wat wou je nou zeggen? Daarnet.

MAARTEN. Oh, dat. Het is niet zo belangrijk. Het is niet belangrijk en niet goed voor de sfeer.

ROSA. Als het niet goed voor de sfeer is, moet het wel belangrijk zijn.

MAARTEN. Het valt allemaal wel mee.

ROSA. Nee toch?

MAARTEN. Maak je geen zorgen. Alles is goed. Helemaal goed.

ROSA. Oh God.

MAARTEN. Het is gewoon... Ik bedoel dus – en ik wil je niet ongerust maken – maar... Het is weer begonnen.

ROSA. Wat? Sorry, wat?

MAARTEN. De dromen. Ze zijn weer begonnen.

ROSA *schrikt*.

Ik wil je niet laten schrikken.

ROSA. Ik schrik niet.

MAARTEN. Gelukkig.

ROSA. Hoe gaat het met je?

MAARTEN. Goed.

ROSA. Natuurlijk. Stomme vraag. Het zijn maar nachtmerries.

MAARTEN. Klopt.

BEIDEN *zwijgen*.

Ik zei al. Er is niets aan de hand.

BEIDEN *zwijgen*.

Zal ik gaan douchen?

MAN *op*.

MAN. Hallo daar!

ROSA. Hey, hoi. Wat ben je vroeg.

MAN. Ik ben meteen in de Range Rover gesprongen.

ROSA. Wat ontzettend lief.

MAARTEN *zwijgt*.

Maarten?

MAARTEN. Heel lief, ja.

ROSA. Wil je wat drinken?

MAN. Watertje graag. Plat.

ROSA *gaat water halen*.

MAN. Dag Maarten.

MAARTEN. Jacques was het toch?

MAN. Zoiets.

MAARTEN. Wat deed jij ook alweer?

MAN. Ik ben arts.

MAARTEN. Dat is ook zo. Wat was het nou? Gynaecologie?

MAN. Was het maar zo'n feest.

ROSA komt terug met water voor de MAN.

Maar nee, ik ben gewoon arts.

ROSA. Hij is bescheiden. Hij werkt in het UMC. Hij is de jongste chirurg op zijn afdeling.

MAARTEN. Nou, Jacques, dat heb je mooi voor elkaar.

MAN. Ik heet geen Jacques. Ik loop er liever niet zo mee te koop. Jij deed toch ook iets creatiefs? Net als Rosa?

MAARTEN. Ik schrijf.

MAN. Ahh, top man. Hulde als je daar je beroep van kunt maken. Wat heb je allemaal al gepubliceerd? Zit er een boek tussen dat ik zou kunnen kennen?

MAARTEN. Ik schrijf toneel.

MAN. Mooi mooi mooi. Jij regisseur en jij toneelschrijver. Goede taakverdeling. Ik ben dol op theater. Als ik wakker kan blijven, tenminste. Er moet wel een beetje wat te lachen zijn, vind ik. Je moet wel aan je publiek denken. Kunst of niet. Je wilt in elk stoeltje een paar billen, en niet dat die billen in de pauze moe en depressief weer weg gewaggeld worden. Niemand zit te wachten op twee uur existentieel geneuzel.

MAARTEN. Ik hou juist wel van...

MAN. Van welke voorstelling kan ik jou kennen?

MAARTEN. Ik denk niet dat je me kent.

ROSA. Maarten is echt goed. Hij had tien jaar geleden een prachtig stuk, hè? Dat werd ook echt goed ontvangen. Maar... Dan is het ook heel moeilijk om met een vervolg te komen.

MAN. Tien jaar, zei je?

MAARTEN. Ja.

MAN. Zijn jullie al zo lang bij elkaar?

ROSA. Nee, een stuk korter. Ik heb die voorstelling ook niet gezien. Maar ik heb hem gelezen. Hij is echt fantastisch.

MAN. Maar alsnog, tien jaar...

ROSA. Maarten werkt heel hard. Hij schrijft ook heel erg veel. Binnenkort mag ik alles lezen wat hij geschreven heeft. Hij heeft vast al duizend pagina's.

MAN. Ja?

ROSA. Ja toch, Maarten?

Stilte.

MAARTEN. Misschien geen duizend, maar wel veel in elk geval.

ROSA. Soms schrijft hij wel tien, elf uur op een dag. Ik ken niemand die zo hard werkt.

MAN. Wij moeten weleens tien, elf uur achter elkaar opereren. Dan moet je dat koppie erbij houden, hoor. De patiënt zou weleens blind kunnen worden of zo. Of erger.

ROSA. Wauw, wat goed dat je dat kunt! Jij hebt natuurlijk ook de belangrijkste baan die er is. Kunst is heel leuk natuurlijk, maar als arts maak je echt een verschil.

MAARTEN kijkt haar aan alsof hij snot ziet branden.

MAN. Lange dagen. Maar ja: geld in het laatje, hè? Ook voor de alimentatie. Oh, trouwens, alsjeblieft.

Geeft ROSA het boek. Zij begint het boek te bestuderen.

MAARTEN *(zonder een spoor van emotie)*. Ach, ben je gescheiden?

MAN. Ja. Jazeker.

MAARTEN. Kan ik me niks bij voorstellen.

MAN kijkt hem doordringend aan.

MAN. Over geld in het laatje gesproken. Rosa verdient hier de centjes, nietwaar? Modern hoor. Heel geëmancipeerd.

ROSA kijkt op van haar boek en lacht.

ROSA. Dank je wel. Maar daar doen we het niet voor, hè lief? Het is toevallig zo uitgekomen. Dan kan Maarten zich beter concentreren.

ALLEN *zwijgen*. MAARTEN *pakt het boek uit ROSA's handen en kijkt ernaar. Het heeft een effen koft zonder tekst.*

MAARTEN. Wat is dit? Ik kan het niet lezen.

MAN. Een schrijver die niet kan lezen.

ROSA. Er staat 'De Zeven Werken Van Barmhartigheid'. Voor mijn voorstelling.

MAARTEN *slaat het boek open. Alle pagina's zijn leeg.*

MAN. Ik had honger en gij hebt mij gevoed. Ik had dorst en gij hebt mij gelaafd. Ik was een vreemdeling en gij hebt mij opgenomen. Ik was naakt en gij hebt mij gekleed. Ik was ziek en gij hebt mij verzorgd. Ik zat in de gevangenis en gij hebt mij bezocht. Ik stierf en gij hebt mij begraven.

MAARTEN. Als dat zou kunnen.

MAN. (*Trots:*) Evangelie van Matteüs.

ROSA. Zo... zo mooi.

MAARTEN. Nou, jij kunt wel van Bijbelstudie af.

MAN. Hoezo?

MAARTEN. Als je zulke lappen tekst uit je hoofd kent, ben je wel uitgestudeerd.

ROSA. Doe niet zo flauw.

MAARTEN. Als jij je Bijbel zo goed kent. Maak je je dan geen zorgen?

MAN. Waar heb je het over?

MAARTEN. Met al die centjes van je? Wat was het ook alweer? Als je als rijke in de hemel wil komen, moet je bij een kameel in z'n naad kruipen?

ROSA. Maarten!

MAN. Ah, zo'n schrijver ben je. Spotten met de Schrift, in plaats van zelf iets origineels bedenken. Hier heb je zeker een hele dag op zitten broeden?

ROSA. Jongens!

MAN. Mijn excuses. Ik liet me gaan. Maarten, sorry. Oprecht. Het is... het doet gewoon zo'n pijn als iemand mijn overtuigingen belachelijk maakt.

ROSA. Dat snappen we. Natuurlijk snappen we dat.

ROSA *werpt een pissige blik op MAARTEN.*

MAN. In het diepst van je ziel. Zo, flats, een dolk. Er zijn momenten in het leven dat een man zijn Schepper moet verdedigen.

MAARTEN. Zal Hij op prijs stellen.

ROSA. Maarten, zeg sorry.

MAARTEN *kijkt ROSA ongelovig aan.*

MAARTEN. Voor een woordspeling?

ROSA. Hij heeft toch ook sorry gezegd?

MAARTEN. Ik was niet beledigd. Dit is precies wat ik tegen heb op jullie soort. Zo gauw een gesprek jullie even niet zint, spelen jullie je "ik ben gekwetst"-kaart en is het; hup, verlaat de gevangenis zonder te betalen.

ROSA. Hou op.

MAN. Een gesprek met jou is inderdaad een gevangenis.

MAARTEN (*naar ROSA*). En wat is dat met jou? Een maand geleden lachten we om dit soort figuren. Je ging op Bijbelstudie om research te doen voor je voorstelling, weet je nog? Ben je verdomme één van hen geworden?

MAN. En wat is daar mis mee?

MAARTEN. Is het zo? Ben je alles wat ze je daar vertellen voor zoete koek gaan slikken? Je zou toch kritisch blijven? Je moet toch toegeven dat een voorstelling maken over de Bijbel en dan alleen ingaan op barmhartigheid een enigszins vertekend beeld geeft?

ROSA. Jij hebt het allemaal van huis uit meegekregen. Ik niet. De verhalen, de gemeenschap. Waarom mag ik niet verkennen wat de Heer in mijn leven kan betekenen?

MAARTEN (*kreunend van pijn*). De Heer... De barmhartige God...

ROSA. Als God bestaat, is Hij barmhartig.

MAN. God is één en al barmhartigheid.

MAARTEN *kijkt verbijsterd van ROSA naar de MAN en weer terug.*

MAARTEN. Kinderen met botkanker. Vulkaanuitbarstingen. Tsunami's. Het syndroom van Down. Seksueel misbruik in de katholieke kerk. Seriemoordenaars. Religieus terrorisme. Bloedoffers. Kannibalisme. Hersenparasieten. Vrouwenbesnijdenis.

MAN. Ik wist het. Dat je weer zo zou beginnen. Op het feest ook al.

ROSA. Wat?

MAN. En ik kwam hier vandaag speciaal naartoe. Voor jou, Rosa. Voor dat boek. Ik stapte in de Range Rover en ik zei tegen mezelf, je laat je niet uit de tent lokken. Je gaat haar dat boek geven, en je doet gezellig en je gaat hem gewoon negeren, met de nare sfeer die hij verspreidt en zijn minachting voor de Schepper.

ROSA. Wat heeft hij dan gezegd?

MAN. Maar nee hoor, hij begint gewoon weer. Uit het niets. Ik snap niet waarom hij mij de hele tijd moet hebben. Ik kom hier uit de goedheid van mijn hart...

ROSA. Wat heeft hij dan gezegd op het feest?

Stilte.

MAN. Dat ik een schijnheilige klootzak ben omdat ik niet als doel zou hebben om levens te redden, maar om financieel onevenredig te profiteren van het leed van anderen en dat ik mijn ongebreidelde hebzucht verborgen houd door de hele wereld constant te herinneren aan de speciale band die ik heb met mijn misogyne, racistische, homofobe en genocidale denkbeeldige Vriendje uit het Oude Testament.

ROSA kijkt MAARTEN vol ongeloof aan.

MAARTEN. Staat me vaag iets van bij.

ALLEN zwijgen.

Wel trefzeker geformuleerd voor dat ik niet meer rechtop kon staan.

MAN. Goed.

MAN wil vertrekken.

ROSA. Wacht.

ROSA en de MAN naar het voortoneel. MAARTEN blijft achter.

Het spijt me verschrikkelijk. Ik weet niet waar hij dat soort dingen vandaan haalt.

MAARTEN is erg tevreden met zichzelf.

MAN. Rosa, laat het varen. Jezus heeft ons geleerd om de andere wang toe te keren. Om hen die ons grieven te vergeven. Maarten heeft gewoon nog nooit de aanwezigheid van God gevoeld. Eigenlijk moeten we medelijden met hem hebben.

ROSA. Jij begrijpt dingen.

MAN. Wij kunnen goed praten. Ik zou je graag nog een keer zien. Buiten de lestijd dan.

Werpt een blik op MAARTEN.

Maar ik weet niet of ik hem erbij kan hebben.

MAN *af*. ROSA *kijkt naar* MAARTEN.

1.3)

Café De Poort. Enige tijd later. De BARMAN staat vanachter de bar te darten. Hij opent een pakje darts, gooit ze richting dartboard. Opent een nieuw pakje darts, gooit. Dit gaat een tijdje zo door. MAARTEN op met een tijdschrift onder z'n arm. De pagina's zijn blanco.

MAARTEN. Barry. Alles goed?

BARMAN. Maarten. Je bent vroeg. Zelfs voor jouw doen.

MAARTEN. Hoe laat is het dan?

BARMAN. Weet ik veel. Het is amper avond.

MAARTEN. Mag ik van jou een koffie?

BARMAN. Sinds wanneer kom jij hier voor de koffie?

MAARTEN. Ik ga schrijven.

BARMAN opent weer een pakje darts.

BARMAN. Oh, kan jij dat dan? Ik heb het je nooit zien doen. Ik hoor je d'r alleen maar over zeuren.

MAARTEN. Geef je ogen de kost. Moet je horen. Op weg hier naartoe. Bij de kiosk. 'Het Fonds Podiumkunsten organiseert een toneelschrijfwedstrijd voor beginnende schrijvers met maximaal één geproduceerde voorstelling op hun naam.

BARMAN. Check.

MAARTEN. De winnende toneeltekst wordt gepresenteerd middels een tekstlezing op het Nederlands Theaterfestival. Heb je altijd al naam willen maken in het theater...

BARMAN. Check.

MAARTEN. Heb je altijd al de belangrijke spelers in het veld willen bereiken met je werk...

BARMAN. Check.

MAARTEN. Verlang jij meer naar succes als toneelschrijver dan naar geluk of zuurstof of een beetje menselijke warmte...

BARMAN. Check. Staat dat er echt?

MAARTEN. Ik paraphraseer... En wil jij het bijbehorende stipendium van vijfduizend euro winnen?

BARMAN. Halleluja, zeg.

MAARTEN. Geen check?

BARMAN. Ik weet precies waar jij vijfduizend euro uit zou komen geven. Indirect win ik die prijs.

MAARTEN pakt een notitieboekje en een pen. Begint met schrijven. BARMAN brengt koffie.

Alsjeblieft.

Stilte.

Mooi nieuws hoor, van die wedstrijd.

Stilte.

Oh. Ik snap hem. Sorry.

BARMAN terug naar de bar. Gaat weer darten. Na een tijdje:

Kan je niet thuis schrijven?

MAARTEN. Op het moment niet.

BARMAN. Kan je dan hier iets anders doen?

Stilte.

Ik verveel me.

Stilte.

Ik verveelde me al voordat jij kwam. Maar toen was ik alleen. Dit is nog veel... vervelender.

Stilte.

Weet jij hoe ik heet?

MAARTEN *(zonder op te kijken)*. Jij heet Barry.

BARMAN. Nee dus.

MAARTEN (*kijkt op*). Jij heet Barry. Iedereen noemt jou Barry. Al jaren.

BARMAN. Maar zo heet ik niet.

MAARTEN *kijkt de BARMAN verbaasd aan*.

Het is een bijnaam. Een afkorting. Het komt van barman. Barry de barman?

MAARTEN. Barry de barman. Maar je heet geen Barry?

BARMAN. Nee.

MAARTEN. Hoe heet je dan?

BARMAN *denkt even na*.

BARMAN. Bart.

Stilte.

MAARTEN. Dus eigenlijk ben je de bartman.

BARMAN. Ik hou niet van grapjes over mijn naam.

Ze kijken elkaar aan.

Geintje. Ik heet gewoon Barry. Biertje?

MAARTEN. Ik heb nog koffie.

BARMAN begint weer pakjes open te maken en te darten. MAARTEN probeert zich op het schrijven te concentreren, maar wordt afgeleid door het darten. Hij kijkt het een tijdje aan.

Weet je wat het probleem is met darten? Je moet de hele tijd lopen.

BARMAN. Zondag toernooitje hier. Ik ben deze even aan het testen.

MAARTEN. Jongens, luister, ik heb een nieuwe sport bedacht. Het is een soort van behendigheidsspel waarbij je metalen prikkers door de lucht moet gooien, en als je dat drie keer gedaan hebt, moet je hoofdrekenen. Ik denk dat het heel leuk werkt in combinatie met bier.

BARMAN. Bier?

MAARTEN. Nog niet.

BARMAN *opent weer een pakje en gooit.*

BARMAN. Het laatste dartongeluk hier was twee jaar geleden. Rond kerstmis. Twee mannen komen binnen. Een boom van een vent, zulke klauwen. Een reus. En een lilliputter.

MAARTEN. Ik weet niet of je ze nog lilliputter mag noemen.

BARMAN. Hoe dan ook, ze beginnen te zuipen, en ze gaan maar door en door. Ik denk dat het Polen waren.

MAARTEN. Een Poolse lilliputter?

BARMAN. Ja.

MAARTEN: Spraken ze Pools?

BARMAN. Kan toch?

MAARTEN. Ja.

BARMAN. Hebben ze daar geen lilliputters soms?

MAARTEN. Vast wel.

BARMAN. Dus. Gaan we luisteren naar het verhaal of gaan we er de hele tijd tussendoor ouwehoeren?

MAARTEN. We gaan luisteren naar het verhaal.

BARMAN. Hoe dan ook, net als die reus uithaalt om te gooien loop ik met een dienblad achter hem, boven mijn hoofd, en ik wijk uit en er valt een biertje in zijn nek, maar hij was al aan het gooien, maar ja, hij schrikt en die arm die verandert dus van richting, en hij was al dronken, dus dat pijltje belandt zo bij die lilliputter tussen zijn ogen.

MAARTEN. Werd die lilliputter niet boos?

BARMAN. Nee hoor. Zijn hele vreedzame wezentjes. Hij trekt dat pijltje uit zijn schedel en ik heb hem d'r verder niet meer over gehoord.

MAARTEN. Waar kende die reus die lilliputter van?

BARMAN. Weet ik veel. Van het werk, of zo.

MAARTEN. Ze waren collega's?

BARMAN. Ja. Ja. Vast. Collega's.

MAARTEN. Wat voor werk kan er nou zowel door een reus als door een lilliputter worden uitgevoerd?

Ze denken even na.

BARMAN. Klussers, denk ik. Huisschilders.

MAARTEN. Huisschilders?

BARMAN. Eén: het waren Polen en twee: die reus, die kan dus overal bij. Dus dat is alvast handig. En doordat ie die lilliputter mee heeft, hoeft ie niet te bukken. Dat is ook beter voor zijn rug. En als die reus toch ooit een keer ergens niet bij kan, bij een heel hoog plafond of zo, dan kan ie die lilliputter optillen en dan kan die erbij. Je koffie is op.

MAARTEN. Daarom heb ik ook geen dorst meer.

MAARTEN probeert weer te schrijven. BARMAN graait naar een pakje darts, maar de pakjes zijn op.

BEIDEN zwijgen.

BARMAN. Huis gebombardeerd?

MAARTEN kijkt hem vragend aan.

Waarom kan je niet thuis schrijven?

MAARTEN. Rosa. Ik heb één van d'r vrienden beledigd.

BARMAN. Was het erg?

MAARTEN. Ik heb alleen de waarheid gezegd.

BEIDEN zwijgen.

BARMAN. Heeft ze je uit huis geschopt?

MAARTEN. Ik kreeg sterk de indruk dat ik even een luchtje moest gaan scheppen.

BARMAN. Maarten. Rosa is een topwif. Ja? Ver boven jouw divisie. Die moet je niet kwijtraken.

MAARTEN. Ik weet het.

BEIDEN zwijgen.

BARMAN. Heb je gehoord van die vent op de Steenweg?

MAARTEN. Nee. Wat? Nee.

BARMAN. Er loopt dus een vent rond op de Steenweg. Een jonge gast nog... Je zou hem moeten zien. Zijn hele hoofd is rood en heeft overal zwellingen. Op zijn jukbeenderen,

op zijn voorhoofd. Ik zag hem uit mijn ooghoek. Ik dacht dat het een ziekte was, dus ik keek beleefd weg, want hij stond met een paar maten te kletsen en ik dacht hij wil er vast niet aan herinnerd worden hoe vreselijk mismaakt hij is, maar toen keek ik nog een keer en toen keek ik beter en... volgens mij heeft ie het zelf gedaan.

MAARTEN. Hij heeft het zelf gedaan?

BARMAN. Of laten doen, bedoel ik. Zijn hele hoofd is rood getatoeëerd, met zwarte lijnen. Zijn ogen zijn ook pikzwart. En al die bulten onder zijn huid, volgens mij zijn dat implantaten. Siliconen. En zijn tanden zijn ook... niet menselijk. Dierlijk. Puntig. Hij... hij ziet eruit als de duivel...

MAARTEN. Stel je voor dat ie voor het eerst met zijn nieuwe hoofd thuiskomt bij zijn ouders. Familiefeestje of zo. Zoon, ik hou van je en dat zal ik altijd blijven doen. Maar jij moet dit maar aan oma uitleggen. Ik heb er geloof ik de woorden niet voor...

BARMAN. Ik ben eens na gaan vragen op de Steenweg, maar ik kreeg geen duidelijkheid. John van Café De Gaper vertelde me dat hij uit Venezuela komt, en per ongeluk is meegereisd in een doos bananen. En dat hij nu geld spaart voor de terugreis. Weer iemand anders wist zeker dat hij vastgezet heeft. Voor doodslag. Hij kon er verder niks over zeggen. Voor zijn eigen veiligheid. De derde die ik gesproken heb, zei dat hij zo oud was als de tijd zelf. Dat hij er altijd al geweest is, en dat hij hier is gekomen om zondaars te verlossen of te vernietigen. En toen sprak ik iemand...

MAARTEN. Barry, doe mij toch maar een biertje. Vertel verder...

1.4)

Bij MAARTEN en ROSA thuis. Enige tijd later. MAARTEN op.

MAARTEN. Is er nog wat te drinken?

ROSA. Shit, Maarten. Dit meen je niet, hè? Het is... Jezus, het is nog vroeg in de middag.

MAARTEN. Vroeg in de middag?

ROSA. Hoeveel heb je gehad?

MAARTEN. Hoeveel? Daar moet ik even voor gaan zitten, hoor. Eens even zien. Eén, twee, drie... Oh nee, dat was een kopstootje, dus... Vijf, zes, zeven... Ik denk een stuk of vijftien.

ROSA. Je zou toch gaan schrijven?

MAARTEN. Notitieboekje mee. Pennetje in de zak. Schrijven, schrijven, schrijven. Schrijven, schrijven, schrijven. Dorst krijg je ervan. Is er nou nog wat te drinken?

ROSA. Hoeveel woorden?

MAARTEN. Ik kijk anders zelf wel even in de koelkast. Even wachten, hoor. Ik sta zo op. Eerst moet verzamelen. En van je... hup, ik sta al. Daar staat de man. De man des huizes. Kijk hem moeiteloos staan. Vroeg in de middag.

ROSA. Maarten. Hoeveel woorden?

MAARTEN. Woorden? Daar moet ik even voor gaan zitten, hoor. Eens even zien. Eén, twee, drie... Oh nee, die is doorgestreept. Vijf, zes, zeven... Ik denk een stuk of acht.

ROSA. Acht.

ROSA geeft hem een glas water.

Hier, drink op.

MAARTEN. Schrijven is moeilijk.

ROSA. Alles is moeilijk.

MAARTEN. Ja, maar schrijven is uitzonderlijk moeilijk.

ROSA. Alles is uitzonderlijk moeilijk.

BEIDEN zwijgen.

Toen je wegging, toen je eindelijk de deur uit was, ben ik het huis op gaan ruimen. Dat doe ik altijd als ik boos ben. Daarom is het hier de laatste tijd zo schoon. Dat doe ik allemaal. En als ik schoonmaak terwijl ik boos ben, dan breek ik altijd iets. Een glas. Een bloempot. Meestal gaat dat per ongeluk. Dan ben ik te hard aan het afdrogen, of ik schiet uit met de stofzuiger, tegen een tafelpoot of zo, en dan valt er iets. Er gaat eigenlijk altijd iets kapot als ik boos schoonmaak.

Maar vandaag... Alles bleef heel. Ik heb het hele huis gedaan. Boven en onder. Alweer. Dat doe ik blijkbaar allemaal. Het is aan mij om hier het geld binnen te brengen. Het is aan mij om het huishouden te doen. Het is aan mij om te zorgen dat er af en toe mensen over de vloer komen. Vrienden. Dat we hier niet met z'n tweeën aan elkaar overgeleverd zitten te verpieteren. En als ik kinderen zou willen, dan is dat ook weer allemaal aan mij. Dus daar dacht ik over na, toen ik aan het schoonmaken was. En toen vroeg ik me af: wat doet Maarten eigenlijk? Wat *doet* Maarten? Hij zit de hele dag in dat kamertje van hem. En hij schrijft. En hij werkt ontzettend hard. Dat vragen mijn vrienden ook de hele tijd. Wat doet Maarten? Als je er goed over nadenkt, zijn dat eigenlijk hele sturende vragen. En dan zeg ik: Maarten werkt ontzettend hard. Ja, echt heel erg hard. Altijd aan het werk. Maar weet je wat me opviel vandaag, toen ik de gang bij jouw kamertje aan het doen was? Het was stil. En het is daar eigenlijk altijd doodstil. Als daar achter die deur iemand zit te schrijven, dan zou je toch verwachten dat je getik hoorde, van het typen. En pas vandaag drong het tot mij door dat ik jou nooit hoor typen. En ik heb natuurlijk nog nooit een woord mogen lezen van wat je allemaal geschreven hebt...

MAARTEN. Lief...

ROSA. En toen dacht ik: ik ben toch aan het schoonmaken. Laat ik Maartens kamer ook een keertje doen. Het gaat tenslotte hartstikke goed. Ik heb nog helemaal niks kapotgemaakt of zo.

MAARTEN. Ben je in mijn kamer geweest?

ROSA. Dus ik doe de deur open, en het is trouwens nogal een rommel. En ik zie op het tafeltje je laptop staan. Dus ik denk: nou, ik zal eens even kijken hoe goed het gaat met dat schrijven. Dus ik doe de laptop aan, ik vul netjes maarten123 in – tussen twee haakjes: dat moet je echt een keer veranderen – en bingo. Ik ben binnen. Inbreker in eigen huis. Dus ik ga eens uitgebreid snuffelen. Mijn documenten. Werk. Schrijven. Ik klik en ik klik. Ik zie wat administratie van vijf jaar geleden. Een brief aan de bank. En ik klik en ik kijk, en op een gegeven moment heb ik alle bestanden gezien. En weet je wat daar dus niet tussen zat?

Stilte.

Een toneelvoorstelling van duizend fucking pagina's! Überhaupt geen toneelvoorstelling. Niet eens één pagina. Niet eens een schuine limerick. Niks! Dus ik trek een laasje open, op zoek naar een notitieboek, want je probeert onbevooroordeeld te blijven, en wat zie ik daar? Een whiskyfles. Ik doe een kastje open. Nog een fles. Achter het tafeltje in de hoek. Inderdaad, goed geraden, een fles. En nou vind ik het dus heel vervelend om te zeggen, maar nou heb ik per ongeluk toch iets kapotgemaakt. Zeven flessen en een laptop om precies te zijn.

MAARTEN. Wat?

ROSA. Nee, stom van me, ik zeg het verkeerd. Ik heb *met* zeven flessen een laptop kapotgemaakt. Dat is lekker, joh! Dat lucht een partij op. Niet normaal. Zo met een volle whiskyfles een open laptopscherm kapot slaan.

MAARTEN. Nee...

ROSA. Oh ja zeker wel. En dan ligt die laptop dus in twee stukken. En dan heb je nog zes flessen. En ik sla, en ik sla tot de hele kamer naar whisky stinkt en de toetsen me om de oren vliegen, en ik heb me sinds ik bij jou ben nog nooit zo fucking opgelucht gevoeld.

MAARTEN *zwijgt.*

Zeg dan wat, lul! Zeg verdomme wat. Ik werk me hier godverdomme uit de naad en je laat me zelfs de ruzie alleen doen. Maarten maakt zijn handen niet vuil, hoor.

MAARTEN. Dat is het niet.

ROSA. Klootzak.

MAARTEN. Nee. Nee. Je hebt gelijk. Het spijt me. Het spijt me, oké. Het spijt me echt heel erg. Ik bedoel, ik heb nooit gezegd dat ik heel veel pagina's schreef, ik heb alleen gezegd dat het heel moeilijk was, en dat ik er druk mee bezig was, en oké dat was

misschien een beetje overdreven, en toen kwam jij tot de conclusie dat ik dan wel heel veel pagina's zou schrijven, en dat heb ik maar een beetje zo gelaten...

ROSA. Klootzak. Leugenaar.

MAARTEN. Alsjeblieft, Rosa, vergeef me. Ik ga het allemaal anders doen, oké? Ik beloof het. Ik stop met drinken.

ROSA. Ja, m'n reet.

MAARTEN. Echt, ik stop nu met drinken. Ik beloof het. Ik stop nu met drinken, en ik begin met schrijven. Hier.

MAARTEN *haalt het tijdschrift tevoorschijn.*

Hier. Het Fonds Podiumkunsten organiseert een toneelschrijfwedstrijd voor beginnende schrijvers met maximaal één geproduceerde voorstelling op hun naam. De winnende toneeltekst wordt gepresenteerd middels een tekstlezing op het Nederlands Theaterfestival. Ik ga hier aan meedoen. Ik stop met drinken. Ik zal meedraaien in het huis. Ik zal aardig zijn tegen je vrienden. Ik meen het. Echt. Ik beloof het. Ik wil proberen de man te zijn die jij verdient te hebben. Alsjeblieft. Vergeef me. Vergeef me. Geef me nog een kans. Geef me nog een kans. Geef me nog één kans, alsjeblieft.

ROSA en MAARTEN *kijken elkaar aan.*

Einde akte.

2.1)

Eén maand later. De behandelruimte van dokter ARRIETA. MAARTEN komt binnen. Hij ziet eruit alsof hij slaap tekort komt. Zijn handen trillen.

ARRIETA. Maarten!

MAARTEN. Hallo.

ARRIETA. Hoe gaat het?

MAARTEN. Nou... ja... ergens... best wel goed eigenlijk.

ARRIETA. Vertel.

MAARTEN. Eh... ja... oké. Ik voel me heel... helder. Wakker. Alsof ik eindelijk de wereld zie zoals hij bedoeld is.

ARRIETA. En hoe is de wereld bedoeld?

MAARTEN *denkt even na.*

MAARTEN. Fris. Als nieuw.

Stilte.

Als een pasgeboren lammetje?

ARRIETA. Wat voor lammetje?

MAARTEN. Een wit lammetje.

ARRIETA. Geen zwart lammetje?

MAARTEN *schudt van nee.*

Interessant... Hoe gaat het met je toneelstuk?

MAARTEN. Ik weet het niet. Ik weet nog niet waarover ik moet schrijven. Ik heb nog geen thema gevonden.

ARRIETA. Baart dat je zorgen?

MAARTEN. Ja. Ik heb nog maar een week.

ARRIETA. Je komt vast nog wel iets tegen. Alles goed met Rosa?

MAARTEN. Heel goed, heel goed.

ARRIETA kijkt MAARTEN scherp aan. Er hangt een vreemde spanning.

ARRIETA. Vertel.

MAARTEN. Ze is heel blij. Dat ik er weer bij ben.

ARRIETA. Jullie hebben samen aardig wat meegemaakt. In een korte tijd.

MAARTEN. We zijn er sterker uitgekomen.

ARRIETA. Fijn. Fijn. Waaraan merk je dat?

MAARTEN. Dat ze blij is.

ARRIETA. Kun je iets concreter zijn? Heeft ze deze week bijvoorbeeld iets gezegd waaruit bleek dat ze blij was?

MAARTEN. Eh... ja... ze zei... ehm... Maarten, zei ze... Het was aan het ontbijt... En ze zei: ik vind het fijn dat we weer samen ontbijten.

ARRIETA. Dat is natuurlijk ook fijn.

MAARTEN. Hartstikke fijn.

ARRIETA laat de spanning varen.

ARRIETA. Een goed ontbijt is belangrijk. Een graanproduct. Een stukje fruit. In Japan ontbijten ze met vis... Ik ben dol op vis, maar ik hoef het niet voor mijn ontbijt te hebben. Doe mij maar een bakje cornflakes... Nasi goreng was oorspronkelijk ook een ontbijtgerecht, wist je dat? Om de overgebleven rijst van de dag ervoor op te eten...

Stilte.

Hoe gaat het met de ontweningsverschijnselen?

MAARTEN. Prima.

ARRIETA. Geen last van?

MAARTEN. Ik... ik ben soms een beetje misselijk.

ARRIETA. Ja, de misselijkheid. Die kan best een tijdje aanhouden.

MAARTEN. En ik zweet nogal veel.

ARRIETA. De transpiratie. Is ook volkomen normaal.

BEIDEN zwijgen.

Voel je je soms... verward? Angstig? Somber? Onrustig? Rustig? Geprikkeld? Gestimuleerd? Gemotiveerd? Ongemotiveerd? Geslepen? Gevaarlijk? Ongevaarlijk? Geroepen? Gestrest? Gespannen? Bedrogen? Bedrieglijk? Opgesloten? Vrijgelaten?

Achtervolgd? Onderdrukt? Onderworpen? Onderzocht? Ondervraagd?

MAARTEN. Eh ja. Dat laatste.

ARRIETA. Interessant.

MAARTEN. Dus ik ga maar weer eens.

ARRIETA. Waarom zeg je dat?

MAARTEN. Is het geen tijd?

ARRIETA. Ik weet het niet. Is het tijd?

MAARTEN. Ik denk van wel.

ARRIETA. Je horloge is kapot.

MAARTEN. Hè? Eh... Ik denk dat het tijd is.

ARRIETA. Het is geen tijd.

MAARTEN. Ja, Jezus. Sorry hoor, maar ik snap hier de ballen van.

ARRIETA. De ballen?

MAARTEN. Ik snap er geen kut van.

ARRIETA. Obsessie met genitaliën.

MAARTEN. Wat doen we hier? Ik begrijp niets van wat jij zegt.

ARRIETA. Wil je mij begrijpen?

MAARTEN. Ja... Nee... Weet ik veel.

ARRIETA. Ik moet jou begrijpen. Niet andersom.

BEIDEN *zwijgen*.

Ik zou me er niet druk om maken. Vertel me nou maar gewoon wat je me moet vertellen.

MAARTEN. Wat moet ik vertellen?

ARRIETA. Precies datgene wat je niet kwijt wilt.

MAARTEN *kijkt* ARRIETA *verbaasd aan*.

MAARTEN. Hoe weet jij wat ik je niet wil vertellen?

ARRIETA. Dat weet ik niet. Ik weet alleen dat er iets is. Er is altijd iets. En ik moet dat iets horen, en dan zeg ik ook weer iets.

MAARTEN. En dan mag ik hier weg?

ARRIETA. Erewoord.

MAARTEN. Oké. Goed. Jezus. Ik heb nachtmerries.

ARRIETA. Doe je ogen dicht.

MAARTEN. Moet dat?

ARRIETA. Dicht.

MAARTEN *sluit zijn ogen.*

En denk nu aan de nachtmerries.

MAARTEN. Dat wil ik niet.

ARRIETA. Precies. Vertel me wat je ziet.

MAARTEN. Ik zie... Gezichten. In de duisternis. Mismaakte gezichten... Ik wil dit niet. Stop. Ik wil dit afbreken.

ARRIETA. Wat zie je?

MAARTEN. Vrouwen, in middeleeuwse kledij. Hun gezichten zijn vertrokken in een grimas. Alsof ze pijn hebben. Maar ze lachen. Grote witte tanden rusten op een onderlip. Een man staat naast hen... Zijn ene oog zit op de verkeerde plek. Alsof er een grote bult onder zit...

ARRIETA. Hmm-hmm.

MAARTEN. Ik zie twee stokoude mensen. Ze zijn lelijk en krom. De linker figuur ziet er zwaar gestoord uit. Er is iets... iets waanzinnigs in zijn ogen. Hij is gekleed in een monnikspij en houdt een lepel vast. De rechter figuur is amper zichtbaar. Hij is kaal, en zit voorover gebogen. In de duisternis lijkt zijn hoofd wel een schedel. Ze eten. Soep.

ARRIETA. Twee grijsaards eten soep?

MAARTEN. Ik zie een reus... een monster... Zijn ogen zijn breed open gesperd, wanhopig. Lang wit haar staat alle kanten op. Hij houdt een lijk in zijn handen. Bloedend. Eén arm ligt er af. Het monster... stopt de andere arm in zijn mond.

ARRIETA. Interessant. Zéér interessant.

MAARTEN. Als je nog één keer interessant zegt...

ARRIETA. Dreigementen zijn een uiting van onmacht. Vertel wat je ziet.

MAARTEN. Ik zie een mensenmenigte. Ze drommen samen. Klonteren samen. Weer allemaal mismaakt. Weer allemaal oude kleren. Veel bruin. Soms ineens het wit van een omslagdoek. Rechts zit een vrouw in een zwarte lijkwade. Mijn blik glijdt langs de gezichten en... links... links zit de duivel. Satan zelf. Een bokkenkop steekt uit een gewaad omhoog. Daarom zijn al die mensen hier. Voor de grote bok. De verzoeker.

ARRIETA. Oké, Maarten, doe rustig je ogen weer open. Ik moet jou een paar vragen stellen. Heb je deze beelden ooit eerder gezien?

MAARTEN. Elke nacht de laatste tijd.

ARRIETA. Maar, terwijl je wakker was?

MAARTEN. Ik weet het niet... Nee.

ARRIETA. Het komt je niet bekend voor?

MAARTEN. Nee. Ik kan het me niet herinneren.

ARRIETA. Fascinerend.

MAARTEN. Hoe dat zo?

ARRIETA. Terwijl we dromen zijn onze hersenen informatie aan het verwerken. In het geval van nachtmerries is dat informatie die ons diep raakt, die onze meest dierlijke emoties in beweging brengt. En om de één of andere reden, heb jij dat met deze beelden die zomaar in je opdoemen. De kunstenaar, geplaagd door zijn demonen. Volgens mij heb je het thema voor je voorstelling.

MAARTEN. Absoluut niet. Nee, nee. Echt niet. Nee. Daar begin ik niet aan. Dit is veel te... Ik blijf hier ver bij uit de buurt.

ARRIETA. Ahhh... Daarom krijg je geen woord op papier. Vermijding.

MAARTEN. Wat?

ARRIETA. Vermijding. Klassieke strategie bij een angststoornis. Stel, iemand is bang voor spinnen. Hij heeft een fobie. Wat gebeurt er als deze persoon een spin ziet?

MAARTEN. Dan wordt hij heel erg bang.

ARRIETA. Correct! Dus hij gaat situaties vermijden waarin hij spinnen kan tegenkomen. Hij heeft altijd een excuus om geen schuren of zolders in te hoeven, in de herfst mijdt hij de bossen en op den duur komt hij het huis niet meer uit omdat er buiten veel meer spinnen zijn dan binnen. En juist dan, als er eigenlijk niets meer kan gebeuren, op het spinnenfront zeg maar, zit onze persoon met een vliegenmepper en een stofzuiger in een hoek, panisch in het rond te kijken of er niet toch nog ergens een spin zit.

Bij jou gebeurt er net zoiets. Alleen heb jij een fobie voor iets... in je eigen hoofd. Jij bent uit alle macht een bepaald plekje in je onderbewuste aan het vermijden, een duister deurtje in je geest dicht aan het drukken, wat op den duur als enige resultaat zal hebben dat je nog veel banger wordt voor wat er achter het deurtje schuilgaat. Blootstelling. Zo veel mogelijk, zo vaak mogelijk. Hoe vaker en langer een persoon wordt blootgesteld aan zijn irrationele angst, des te kleiner die angst wordt.

Je moet de angst overwinnen. Juist jij. Als schrijver. Jij moet durven onderzoeken. Associëren. Fantaseren. Maarten... je moet achter het deurtje kijken.

2.2)

Slaapkamer van ROSA en MAARTEN. MAARTEN ligt al in bed. ROSA komt binnen.

MAARTEN. Hey.

ROSA. Hey.

ROSA kruipt in bed en pakt haar laptop.

MAARTEN. Moet je echt nu nog werken?

ROSA zwijgt.

Ik vind het fantastisch dat je gevraagd bent. Voor de Ruhr-triennale, bedoel ik.

ROSA. Wat, sorry, wat zeg je?

MAARTEN. Dat het zo fijn is dat je gevraagd bent.

ROSA. Waarvoor?

MAARTEN. Voor de Ruhrtriennale.

ROSA. Ja, fijn, inderdaad.

MAARTEN. Geniet je er wel van? Kun je er wel van genieten? Als ik zoveel succes had, zou ik zielsgelukkig zijn.

ROSA. Je went eraan.

MAARTEN. Ja?

ROSA. Inmiddels is het gewoon werk.

MAARTEN. Ik ben in elk geval heel erg blij voor je. De zeven werken van barmhartigheid. Prachtig thema. Echt.

ROSA *zwijgt.*

Ik heb misschien ook een thema gevonden. Voor de wedstrijd. Maar ik weet het niet.

ROSA *zwijgt.*

Ik had vandaag een fucking raar gesprek.

ROSA. Jij ook?

MAARTEN. Wat?

ROSA. Ik had ook een fucking raar gesprek. Ik wou het je nog zeggen.

MAARTEN. Oké. Zal ik eerst?

ROSA. Mag ik eerst?

MAARTEN. Wiens gesprek is raarder?

ROSA. Ik denk het mijne.

MAARTEN. Weet je het zeker? Dat van mij was echt heel raar.

ROSA *zwijgt.*

Maar jij denkt dat jouw gesprek raarder is?

ROSA. Ik weet zeker dat mijn gesprek raarder is.

MAARTEN. Goed, dan ga jij als tweede.

ROSA. Wat?

MAARTEN. Dan bouwen we op in raarheid. Eindigen we met de klapper.

ROSA. Ik moet het mijne echt even kwijt.

MAARTEN *zwijgt.*

Ik zou het heel fijn vinden als ik eerst mocht.

MAARTEN *zwijgt.*

Dank je. Ik was dus bij Fred en Natasha, en Fred vertelde me dat hij een vent gezien had op de Steenweg –

MAARTEN. Die zijn gezicht heeft laten verbouwen.

ROSA. Oh.

MAARTEN. Barry vertelde het me.

ROSA. Barry de barman?

MAARTEN. Ja. Wacht, heeft hij dat geintje ook met jou uitgehaald?

ROSA. Hè, wat? Nee. Andere vraag. Wanneer heb jij Barry gezien?

MAARTEN. Een maand geleden of zo. Vlak voor... Ik kwam toen thuis.

ROSA. Oh.

MAARTEN. Wat is er?

ROSA. Niks. Nee, ik dacht... niks.

MAARTEN *zwijgt.*

Maar die vent dus, op de Steenweg. Ik heb hem zelf niet gezien, maar hij schijnt echt super eng te zijn. Fred zei dat de wildste verhalen de ronde doen. Iemand vertelde dat die gast problemen had met de Albanese maffia en in getuigenbescherming is geplaatst. Maar hij voelde zich nog steeds niet veilig met zijn nieuwe naam en heeft dus een nieuw gezicht genomen. Iemand anders zei dat hij als kind altijd vreselijk gepest is, echt met martelingen en zo, en er nu zo uit ziet om iedereen om hem heen schrik aan te jagen. Weer iemand anders zei dat hij de eigenaar is van een totaal verknipt porno-imperium, met allemaal sites met half-legale praktijken... Echt super eng.

MAARTEN. Grappig, mijn gesprek ging ook over enge dingen.

ROSA. Ja?

MAARTEN. Ik was bij Arrieta. Ik weet niet of ik nog terug ga. Hij is erg opdringerig.

ROSA. Wat is er gebeurd?

MAARTEN. Hij zegt dat hij begrijpt waarom ik niet kan schrijven... Dat het samenhangt met de nachtmerries... Dat ik bang ben voor mijn eigen hoofd. Iets met een deurtje.

ROSA. Een deurtje?

MAARTEN. Ja, dat gedeelte snapte ik ook niet helemaal. Maar ik ben blijkbaar bang voor waar mijn hoofd toe in staat is. Dat ik bang ben om mijn fantasie de vrije loop te laten, omdat ik dan niet kan controleren wat voor narigheid er meekomt. Zoals in de nachtmerries. En dat ik die angst moet confronteren door er een stuk over te schrijven.

ROSA *zwijgt.*

Dus dat ga ik maar doen. Ik bedoel, ik heb ook niet echt de tijd om iets anders te

verzinnen. En het is wel spannend, geloof ik. Toch? Het is wel een goed idee?

ROSA. Ik weet het niet... Ik bedoel, ja, jij bent angstig. Altijd al geweest ook.

MAARTEN. Maar ik ben ook dapper.

ROSA. Eh, ja, dapper ook wel.

MAARTEN. De kunstenaar die zijn demonen overwint... Het is een mooi thema.

ROSA. Ja, oké, ik snap waar je vandaan komt, maar –

MAARTEN. Eigenlijk is het een fantastisch idee. Nu ik erover nadenk. Ik bedoel... alle geniale kunstenaars... die waren allemaal een beetje waanzinnig. En daar hebben ze hun kracht van gemaakt.

ROSA *zwijgt.*

Oh mijn God. Dit is het. Of... dit zou het kunnen zijn. Mijn eerste echte geniale stuk. Dat zou fantastisch zijn... Jij valt op geniale mannen, hè?

ROSA. Tuurlijk. (*Lacht.*) Welke vrouw niet? Alle vrouwen willen stiekem toch een geniale man? Maar jij bent ook heel leuk, hoor. Zoals je nu bent.

MAARTEN. Ik weet het! Ik weet wat ik moet doen. Ik ga met die vent in de Steenweg praten.

ROSA. Wow. Time-out. Die gast? Waar ik het over had?

MAARTEN. Die gast.

ROSA. Oké. Denk er even over na. Slaap er een nachtje op. We hebben het er morgen nog wel over.

MAARTEN. Hoe laat is het?

ROSA. Nog niet zo laat, geloof ik. Nee, wacht. Je wilt toch niet echt... Schat, je ligt al in bed. Dit kan echt niet.

MAARTEN *zwijgt.*

Dit moet je niet doen. Denk er nog eens over na.

MAARTEN *zwijgt.*

Blijf lekker liggen, schat. Ontspan je. Ik weet nog wel iets...

ROSA *legt haar laptop weg en begint met Maartens lichaam te spelen.*

Zo... Dit is toch veel beter.

Ze aait hem door zijn haren en kust hem. MAARTEN is nog niet helemaal overtuigd.

Rustig aan.

Ze kust hem nog een keer en gaat bovenop hem zitten.

MAARTEN. Nee.

MAARTEN duwt haar van zich af. ROSA is gechoqueerd.

ROSA. Maar het is al zo lang geleden... Ik weet niet meer hoe het voelt.

MAARTEN zwijgt. ROSA is verdrietig.

MAARTEN. Ik moet dit doen. Ik moet dit nu doen.

ROSA snikt.

ROSA. Het regent buiten.

MAARTEN. Samen onder de paraplu?

ROSA. Wat? Nee! Wat?! Ik ga dus echt niet met je mee. Wat is er met jou? Fuck dit! Ik heb hier absoluut geen zin in. Ik wil dit niet, hoor je me? Ik wil dit niet.

MAARTEN zwijgt.

Er is een storm op komst.

MAARTEN zwijgt.

Hondenweer. Echt serieus.

MAARTEN zwijgt.

Ik zet geen voet buiten die deur!

2.3)

De Steenweg. SAMAËL staat met de rug naar het publiek. ROSA en MAARTEN op.

ROSA. Ik kan niet geloven dat ik hier ben. Voor geen meter. Het ene moment lig je heerlijk in bed, en het volgende ben je op straat. Bij nacht en ontij. Dit is absoluut niks voor mij. Ik ben niet zo. Ik zou dit nooit doen.

MAARTEN zwijgt en kijkt om zich heen.

En er is hier ook helemaal niks. Zie je wel? Er is niks. Spookverhalen.

MAARTEN *zwijgt.*

Nou, ik weet niet hoe het met jou zit, maar ik ben wel weer genoeg natgeregend. Gezellig samen onder de paraplu. Meneer kan niet eens een paraplu vasthouden.

MAARTEN. Ik word kaal. Bovenop. Dus ik voel de druppels veel meer. Ik heb meer bescherming nodig.

ROSA. Ridderlijkheid is dood en begraven.

MAARTEN. Dat is hem! Bij de friettent. Daar!

ROSA. Kut.

MAARTEN. Mijn God, mijn God, mijn keel zit dicht.

ROSA. Ik vind dit echt geen goed idee.

MAARTEN. Mijn keel zit dicht. Rosa! Daar komen de zinnen... Mijn pupillen trekken zich scherp samen. Elke haar op mijn lichaam springt overeind. Het bloed giert langs mijn slapen.

ROSA. Onze Vader, die in de hemel zijt, Uw naam worde geheiligd, Uw rijk kome, Uw wil geschiede op aarde zoals in de –

MAARTEN. Hou op met bidden! Daar staat de duivel... Zijn gezicht scharlaken en mismakt. Zijn schedel dierlijk. Zijn ogen felzwart. Hoe komen die ogen zo zwart?

ROSA. Fuck dit. Shit shit shit shit shit.

MAARTEN. Wat kijkt hij boosaardig.

ROSA pakt de paraplu en gaat af.

ROSA. Ik zie je thuis!

MAARTEN. Ik... ik kan niet... maar ik moet...

SAMAËL. Wat moet je?

MAARTEN. Waarom...

SAMAËL draait zich om.

SAMAËL. Waarom zie ik er zo uit? Je bent er zo één. Om de zwakken op afstand te houden, nou goed? Het lukt alleen op dit moment niet echt. Nou, koest. Laat me met rust.

MAARTEN. Waarom zo eng?

SAMAËL. Luister man. Het is maar een gezicht. Jij hebt er ook één. Zie je mij soms sidderen?

MAARTEN. Wie ben jij?

SAMAËL. Wie vraagt het?

MAARTEN. Ik ben Maarten. Ik schrijf.

SAMAËL. Luister schrijvertje. Ik zie er zo uit omdat dit is wie ik ben. Net als bij jezelf overigens. Warrig haar. Jasje over een slobbertrui over een overhemd. Niet dagvers zo te ruiken. Jij bent een schrijver. Ik ben een demon.

MAARTEN. Ik heb allemaal verhalen over je gehoord.

SAMAËL. Dat zal best. De mensen verzinnen van alles. Angsthazen. En ik heb zelf misschien ook een paar verhalen verzonnen. Ken je die van die doos bananen uit Venezuela? Die is van mezelf.

MAARTEN. En dat porno-imperium?

SAMAËL. Whoah. Wat de fuck? Die is nieuw voor mij. Ik heb een porno-imperium?

MAARTEN. Met allemaal zieke, half-legale sites.

SAMAËL. Geen slecht idee, eigenlijk. Ik zou het geld goed kunnen gebruiken. Het is lastig solliciteren als demon.

MAARTEN. Dus jij ziet jezelf echt als demon. Dat was serieus? Dan moet ik jou hebben.

SAMAËL. Bezitterigheid. Onaangename karaktertrek.

MAARTEN. Ik werk aan een theaterstuk over demonen.

SAMAËL. En waarom moet je mij daarvoor hebben?

MAARTEN. Ik zit nogal vast. Ik heb jouw verhaal nodig.

SAMAËL. Mijn verhaal?

MAARTEN. Misschien kunnen we delen? Twee kanten op, begrijp je.

SAMAËL. Twee kanten op? Goed, als jij eens begint met mijn patat te betalen. Ja, drie euro. Doe d'r ook nog maar een milkshake bij. Lekker. Goed, blijf doen wat ik je zeg en ik zal je alles vertellen. Ik weet dingen die jij nog niet weet. Dingen die je nog moet leren.

MAARTEN. Wat? Waar heb je het over?

SAMAËL. Daar kom je vanzelf achter als je blijft doen wat ik zeg. Ik zal je redden, schrijvertje.

MAARTEN. Dank je. Dank je. Ik weet niet hoe ik mijn dankbaarheid moet udrukken.

SAMAËL. Mooi jasje vader. Doe mij dat maar.

MAARTEN. Mijn jasje? Maar het regent.

SAMAËL. Bezitterigheid.

MAARTEN. En het is ineens zo koud. Zo koud.

SAMAËL. Zo'n smerige karaktertrek. Bezit bezit u, zei je grootmoeder.

MAARTEN. Oké. Oké. Hier. Neem het!

SAMAËL. Nee, gadverdamme. Ik wil het schoon hebben. Breng eerst maar naar de stomerij. En als het terugkomt, is het voor mij.

MAARTEN. Kom vrijdag maar langs. Hier is mijn adres. Hoe heet je eigenlijk?

SAMAËL. Samaël.

MAARTEN. Samuel?

SAMAËL. Samaël!

MAARTEN. Oké.. Samaël. Ik zie je vrijdag.

SAMAËL. Vergeet het jasje niet.

MAARTEN *maakt aanstalten om weg te gaan.*

Oh, en Maarten... Pinturas negras.

MAARTEN. Wat zeg je?

SAMAËL. Ik vond dat je dat even moest horen. Pinturas negras.

MAARTEN *af.*

2.4)

Bij ROSA en MAARTEN thuis. MAARTEN zit te typen.

ROSA. Kan dit niet later?

MAARTEN. Bijna klaar.

ROSA. Ik moet echt weg.

MAARTEN. Dit gaat sneller als je stil bent.

ROSA. Ik moet naar de schouwburg. Over twee weken moet ik in Duitsland zijn. Iedereen wacht op mij. Schiet een beetje op.

MAARTEN zwijgt en typt.

Tien jaar lang krijg je geen woord op papier en na één gesprekje met een mafkees op straat sluit je jezelf twee volle dagen op.

MAARTEN zwijgt en typt.

Wat is er dan zo speciaal aan die vent?

MAARTEN. Ik weet alleen dat ik hem moet volgen.

ROSA. Wat? Waarom?

MAARTEN. Ik moet doen wat hij zegt.

ROSA zwijgt.

Ik moet gewoon even doen wat hij zegt, en dan vertelt hij me wat ik moet weten.

ROSA. Hoor je jezelf nu? Heeft hij een sekte of zo?

MAARTEN zwijgt en typt. Hij print.

MAARTEN. Luister, ik weet ook niet hoe het kan, maar hij weet dingen. Bij het weggaan zei hij iets. Pinturas negras. Ik snapte er eerst ook geen zak van, maar toen ben ik het gaan googlen. Het is een serie schilderijen van Francisco Goya. Een Spaanse schilder uit de negentiende eeuw. Kijk.

De vrouwen die een man uitlachen. Twee grijsaards eten soep. De reus die het lijk opeet. De heksensabbat met de grote bok. De duivel. Dit zijn mijn nachtmerries.

ROSA kijkt naar MAARTEN en zwijgt.

ROSA. Ik heb hier geen goed gevoel bij.

MAARTEN. Hier ga ik mijn stuk over schrijven. Voor de wedstrijd. Het wordt geniaal! Nachtmerries, waanzin, demonen. Het leven van Goya. Hier. Ik heb alles uitgezocht. Goya is de voornaamste hofschilder van de Spaanse koning. De hoogste eer die een simpele kunstenaar kan bereiken. En dan... God weet waarom, op zijn zeventigste, in

plaats van dat ie lekker uit gaat rusten, beetje achterover leunen, sangriaatje erbij –

ROSA. Dat hadden ze toen denk ik nog niet.

MAARTEN. Dus in plaats daarvan laat hij alles achter zich. Hij neemt niks mee en gaat op het platteland in een klein huisje wonen om daar helemaal alleen op de muren te gaan zitten schilderen. Zwarte schilderijen. Pinturas negras. Vol met heksen, duivels en demonen. Dat is mijn thema!

ROSA. Wat is het thema?

MAARTEN. De kunstenaar die zijn demonen overwint.

MAARTEN pakt het papier uit de printer. Het is leeg.

ROSA. Lieverd. Ik had al bij de schouwburg moeten zijn.

MAARTEN. Het is een hele korte scène. Vijf minuutjes maar. Het is 1797. Goya is 51. Hij werkt nog aan het hof. Jij bent Mariana de Silva-Bazàn y Waldstein. De negende markiezin van Santa Cruz.

ROSA. Jij hebt dit echt goed uitgezocht, hè?

MAARTEN. Jij begint.

MARKIEZIN. Mijn rug doet pijn.

GOYA. Wat u zegt, vrouwe markiezin.

MARKIEZIN. En mijn benen.

GOYA. Hmm.

MARKIEZIN. Ik wil pauze.

GOYA. Nog heel even mevrouw.

MARKIEZIN. Ik heb honger. Ik ben moe. Ik wil pauze.

GOYA. Houdt u het nog tien minuutjes vol. Het nageslacht zal u dankbaar zijn.

MARKIEZIN. Het nageslacht is nog niet geboren.

GOYA. Ik volg u niet mevrouw.

MARKIEZIN. Die kunnen heus wel even wachten.

GOYA. Zodoende. Hooggeboren vrouwe Mariana, markiezin van Santa Cruz, een schoonheid zo als er in Spanje geen andere te vinden is, vergeeft u mij. Ik hoop u niet te vervelen als ik u twee geheimen van mijn vak vertel, op voorwaarde dat u ze op uw

lippen laat besterven en, over honderd jaar, mee het graf in neemt.

MARKIEZIN. Ik luister.

GOYA. Primo: om uw meest delicate trekken naar voren te brengen, schilder ik de subtiele kleurschakeringen in uw gezicht met zeer verdunde verf, die snel opdroogt. En secundo: niet de smeden van de zonnewijzers, niet de sterrentuurders met hun telescopen, maar alleen de schilders weten werkelijk hoe snel de tijd vervliegt. Over een kwartier is de zon alweer iets gezakt en staat u in een ander licht dat zich minder dienstbaar opstelt aan de natuurlijke betovering van uw schoonheid.

MARKIEZIN. Don Francisco, u had dichter moeten worden.

GOYA. Als uw portret straks klaar is, zult u het met zichzelf oneens zijn.

MARKIEZIN. Zo praat u vast tegen alle hofdames die u schildert.

GOYA. Ik zou niet durven.

ROSA. Sorry. Ik snap dit niet. Waarom zeg ik dit allemaal?

MAARTEN. Omdat je mij wilt.

ROSA zwijgt.

Jij wilt mij neuken.

ROSA. Moeten we dit echt doen?

MAARTEN. Jij wilt mij. Jij wilt niets liever dan mij.

ROSA. In Godsnaam. Oké. Vooruit. Waarom wil ik jou?

MAARTEN. Omdat ik Goya ben. Ik ben geniaal.

ROSA. Maarten, zo werkt het niet. Aantrekkingskracht –

MAARTEN. En we gaan door!

MARKIEZIN. Eh... U ziet mij niet eens durf ik te wedden.

GOYA. Vrouwe markiezin, ik kijk nergens anders naar.

MARKIEZIN. U ziet alleen armen, benen... Ledematen... Uitstulpingen...

GOYA. Hmm.

MARKIEZIN. Ik zei: uitstulpingen.

GOYA zwijgt.

U ziet mij enkel als stap in uw loopbaan! Iedereen weet dat u alleen maar hogerop wilt.
U ziet mij helemaal niet. U ziet de koningin die u na mij hoopt te schilderen.

GOYA. Hè, wat jammer. Het licht is weg. Komt u over drie weken maar terug.

ROSA. Tot hier. Ik moet nu echt rennen.

MAARTEN. En?.

ROSA. Eh, ja. God. Gaat goed. Mooie zinnen. Dit kan wel wat worden.

MAARTEN. Dank je! Dat is hartstikke lief van je!

ROSA. Leuk voor kinderen ook.

MAARTEN. Kinderen?

ROSA. Ja. Echt heel tof. Een soort kunstgeschiedenisles verpakt in een toneelstuk.

MAARTEN. Maar...

ROSA. Wow! Weet je wat je moet doen? Je moet hiermee de basisscholen langs! Daar zou het echt perfect voor zijn. Misschien wat minder nadruk op seks...

MAARTEN. Maar... Maar...

ROSA. Ja! JA! Ik weet iets. Een vriendinnetje van mij maakt hele mooie handpoppen. Je zou haar eens moeten bellen. Nu moet ik echt weg, schat. Maar lekker bezig! Ik ben trots op je.

ROSA af. MAARTEN bladert door de pagina's heen. Doet zijn ogen dicht en laat zijn fantasie de vrije loop. Begint schilderbewegingen te maken. Hij raakt steeds meer in zijn element. Achter hem komt de GRIJSAARD op. Neuriet de Marseillaise.

GRIJSAARD. Gegroet, Don Francisco.

GOYA. Wat? Wat doet u hier? Ik zou maar uitkijken als ik u was. Dat is een gevaarlijke melodie. Het lied van de opstand.

GRIJSAARD. Ik heb al lang geleefd. Dit deuntje overleef ik ook nog wel. Als je zo oud bent als ik, word je opstandig. Bovendien, wie zou mij hier opmerken? Ik ben krom.

Misvormd. Lelijk. Onbelangrijk. Ik werk hier al vijftig jaar. Ben ik u ooit opgevallen? U vroeg wat ik hier doe. Dat lijkt me duidelijk. Ik maak de koninklijke vertrekken schoon. Weet u, Don Francisco? Eigenlijk zijn wij hetzelfde. U en ik.

GOYA. Wij? Hetzelfde? Ik, de gewaardeerde hofschilder, bij koninklijke beschikking, en u die de drek uit de stallen veegt? Hoeveel reales verdient u per jaar? Kan uw rijtuig ook keren op een dubbeltje?

GRIJSAARD. Hoezeer bent u een schilder van het uiterlijk. Een meester van alles wat het oog ontmoet. Kijk dieper, Don Francisco. Wij veegen aan, wij schrobden uit, wij poetsen weg, wij deppen af, wij doffen op. Ik de kamers en u de koppen. Wij houden deze schijnwereld in stand. En ook u, Don Francisco, hoewel u zichtbaarder bent dan ik, hier aan het hof, en zelfs minzaam gegroet wordt, moet afwezig blijven in uw eigen doeken. Uw genie is om te staren, en anderen te laten staren, naar de wereld die u zag als in een droom – maar nog droomachtiger.

GOYA. U leest mij de les?

GRIJSAARD. Wat is de taak van een schilder, Don Francisco? Om zijn koning te dienen? Gelijk een ordinaire voetsoldaat? Is er niets hogers voor u weggelegd? Er komen nieuwe tijden aan. U zult wel zien. Wat in ons hart leeft, zal zich vrijmaken en de oude orde omverwerpen. De herauten zijn vooruit gezonden. Ze zullen spoedig hier zijn. Wie zult u dan dienen? Gegroet, Don Francisco.

GRIJSAARD, de Marseillaise neuriënd af. Een harde pieptoon klinkt. GOYA grijpt naar zijn oren. Als de pieptoon opgehouden is, krabbelt MAARTEN op.

2.5)

Bij MAARTEN en ROSA thuis.

ROSA. Ik kan niet geloven dat je dit niet gezegd hebt.

MAARTEN. Ik was het een beetje vergeten.

ROSA. Vergeten. Hoe vergeet je dit?

MAARTEN. Ik was zo druk met research en met schrijven. Ik dacht dat ik het gezegd had.

ROSA. Je dacht dat je het gezegd had. Bullshit.

MAARTEN. Sorry. Luister, ik heb in tien jaar niets geschreven. En nu doe ik niet anders. Ik moet hier ook even aan wennen.

ROSA. Jij moet hier aan wennen? Ik heb zo meteen één of andere mafkees in huis, van wie we allebei niets weten en jij moet hier even aan wennen?

MAARTEN. Schatje...

ROSA. Ik ga mijn spullen inpakken.

MAARTEN. Schatje...

ROSA. Dag, Maarten!

ROSA naar zijtoneel, pakt een koffer en begint in te pakken. MAARTEN blijft ongeduldig staan wachten.

MAARTEN. Hallo! Kom –

SAMAËL met grote passen op.

– binnen.

SAMAËL. Jasje. Ja, hier zo. Ruikt schoon. Mooi. Boven verwachting. Je huis. Boven verwachting.

MAARTEN. Ja, we zijn er erg blij mee.

SAMAËL. We?

MAARTEN. Rosa en ik. Rosa is mijn lief.

SAMAËL. Die wil ik dan weleens even zien.

MAARTEN. Ze is er niet.

SAMAËL. Oh.

ROSA maakt geluid. MAARTEN en SAMAËL kijken omhoog.

Die is er niet, zeg je?

MAARTEN. Ze is bezig... Ze pakt haar koffer in.

SAMAËL. En waar gaat die...

MAARTEN. Rosa.

SAMAËL. Die Rosa van jou dan helemaal heen?

MAARTEN. Naar de Ruhrtriennale! Ik bedoel... naar de Ruhrtriennale.

SAMAËL. Zeker ook één of ander theaterding?

MAARTEN. Ja. Elke drie jaar. Triennale. In het Ruhrgebied. Ruhr. Triennale. Ruhrtriennale.

SAMAËL kijkt hem geïrriteerd aan.

Maandag. Maandag vertrekt ze.

SAMAËL. Komende maandag?

MAARTEN. Nee. Sorry. Over twee weken.

SAMAËL. En waarom pakt ze dan nu al haar koffer in?

MAARTEN. Dat... Omdat... Want... Schat, moet je echt nu al je koffer inpakken?

ROSA. Ik hoor je niet. Ik sta in de badkamer.

MAARTEN. Wat doe je in de badkamer? Sta je je badkamerspullen al in te pakken? Maar die heb je toch hier nog nodig?

ROSA. Wat?

MAARTEN. Je hebt je badkamerspullen hier toch nog nodig?

ROSA. Ik hoor je niet. Ik sta in de badkamer mijn spullen in te pakken.

SAMAËL. Waar zei je dat ze heen ging? Oh ja. De. Ruhr. Triënnale. Ruhrtriënnale. Klinkt sjiek hoor. Poepsjiek. Zal wel goed betalen zeker?

MAARTEN. Ja.

SAMAËL. Van dat soort opdrachten kun je zo'n huis leuk inrichten. Zullen we beginnen?

MAARTEN. Wacht. Ik wil iets weten. Waarom zei je dat de vorige keer?

SAMAËL. Waarom zei ik wat?

MAARTEN. De vorige keer. Toen ik wegging. Toen zei je iets.

SAMAËL. Ja?

MAARTEN. Ja. Je zei *pinturas negras*. Je zei dat je dacht dat ik dat even moest horen.

SAMAËL kijkt hem vragend aan.

Je hebt het gezegd.

SAMAËL. Ik weet niet waar je het over hebt. Wat is dit voor flauwekul?

MAARTEN. Maar...

SAMAËL. Ik ben net binnen en er worden mij hier woorden in de mond gelegd. Ik heb hier geen zin in. Ik dacht dat je het begreep. Ik kom hier met mijn verhaal. In al mijn kwetsbaarheid... En jij...

MAARTEN. Oké oké, sorry, laat maar. Vergeet dat ik iets gezegd heb.

SAMAËL fleurt als bij toverslag op. En grijnst.

Wil je iets drinken?

SAMAËL. Wat heb je?

MAARTEN. Ik heb koffie, thee, fris.

SAMAËL. Heb je iets met alcohol?

MAARTEN. Eh, nee. Nee. Ik ben gestopt met drinken. Al een maand nu. Geen druppel meer. Het gaat heel goed.

SAMAËL. Oh. Nou. Dit was niet de afspraak.

MAARTEN. Sorry?

SAMAËL. Jij zou doen wat ik zeg. Je doet niet wat ik zeg.

SAMAËL maakt aanstalten om te gaan.

MAARTEN. Oké. Oké. Jezus.

MAARTEN haalt ergens een verholen whiskyfles vandaan.

SAMAËL. Gestopt, zei je?

MAARTEN. Deze was voor noodgevallen. Ik ben er nog niet aan geweest. Hier, zie je:

MAARTEN breekt de fles aan en schenkt een glas in.

Als Rosa dit ziet, ben ik heel zwaar de lul. Snap je dat? Heel zwaar. Olifantopeen éénwielierzwaar. Blauwevinviszwaar. Zwartegatenzwaar. Als ze naar beneden komt, verstop je dit? Is dat begrepen?

SAMAËL knikt.

Nou, alles naar wens zo? Vertel. En ik hoop echt dat je iets te vertellen hebt.

SAMAËL. Ik ben geboren als Sjors. Maar ik heb mij gaandeweg van Sjors ontdaan.

MAARTEN. Waar is mijn pen?

SAMAËL. Als kind wist ik al dat ik geen mens was. Ik zag mijn vader. Zo zwak. Schijnheilig. Al te menselijk.

MAARTEN. Zwak. Menselijk.

SAMAËL. Vergeet schijnheilig niet. Wat de mensen door de week doen, wordt ze in het weekend vergeven. Je kunt overal op kruipen. Maakt niet uit wat je kapot maakt. Welke levens je verwoest. Als je maar braaf gaat biechten tot de God der Zwakkelingen. Ga maar rustig heen, vadersje. Je hebt goed geleefd.

MAARTEN. Goed geleefd...

SAMAËL. Ga maar bidden tot je zwakke God...Die timmermanszoon... Weet je wat Hij is? Een arrogant lijk aan een dooie boom. Meer niet. Vergeef je vijanden. Ha! Als je niet weet wie je vijanden zijn, vreten ze je op *Ik* ben de vijand van de zwakken. De mensen... zulke kruipers. Voor kruipen zijn ze geschapen en kruipen zullen ze. Ik niet. Wat ik wil, neem ik. Ik val niemand lastig. Maar evenmin keer ik de andere wang toe. Tand om tand.

ROSA. Maarten, kun jij nieuwe shampoo kopen? Dan neem ik deze mee.

MAARTEN. Shampoo? Maar wanneer ga je dan weg, lieverd?

ROSA. Ik hoor je niet. Wat zeg je? Wacht, ik kom even naar beneden.

MAARTEN. Nee!

ROSA. Wat?

MAARTEN. Je hoeft niet naar beneden te komen... Ik wil je niet onderbreken!

ROSA. Zit die freak er nog?

MAARTEN. Ja. Ja. Hij zit er nog.

ROSA. Laat hem daar blijven. Ik neem de shampoo mee.

MAARTEN. Is goed, lieverd.

SAMAËL. Freak? Zo ziet jouw liefje mij? Als een freak?

MAARTEN. Trek het je niet aan.

SAMAËL. Maar jij ziet mij niet zo, toch?

MAARTEN. Nee joh.

SAMAËL. Want dat zou ik echt heel vals van je vinden.

MAARTEN. Nee, echt niet.

SAMAËL. Nodig de freak thuis uit. Laat hem zijn verhaal vertellen. Verdien er een boel centjes mee.

MAARTEN. Dat is absoluut niet de bedoeling.

SAMAËL *fleurt als bij toverslag op. En grijnst.*

SAMAËL. Waar was ik?

MAARTEN *kijkt in zijn notities.*

MAARTEN. Tand om tand....

SAMAËL. Het begon met mijn tanden. Toen ik dertien was, vond ik in de garage mijn vaders vijlen. Ik ben ook timmermanszoon, toevallig. Toen mijn vader op een avond van huis was, vijlde ik mijn tanden. Eerst voorzichtig met de kleinste vijl. Toen de grotere. Toen mijn ouders mijn puntige tanden zagen, schreeuwden ze het uit. Dat was het begin. Later de tatoeages. Eeuwig heb ik in die stoel gezeten. Voor mij was dat zoiets als naar de kerk gaan. Bidden. Maar niet tot dat lijk. Tot mezelf. Om de pijn te verdragen. Te verbijten. Terwijl langzaam, over talloze sessies mijn gezicht rood gemaakt werd. Mijn oogkassen donker. Toen de implantaten. Weet je dat ze je daarvoor een psychologische test laten doen? Of je wel helemaal in orde bent?

SAMAËL *lacht.*

Mijn voorhoofd. Mijn jukbeenderen. En de ogen. De ogen zijn een bijzonder verhaal. Voor een andere keer misschien. Hoe dan ook, nu ben ik die ik altijd al was. Geen mens meer. Een demon. Zo! Genoeg gewerkt voor vandaag! We gaan de stad in!

MAARTEN. De stad in?

SAMAËL. Doe wat ik zeg.

MAARTEN. Rosa? Wij gaan even weg. Rosa? Rosa?

SAMAËL giet zijn whisky naar binnen. SAMAËL af met MAARTEN in zijn kielzog. Het glas blijft ergens staan.

2.6)

ROSA is nog steeds bezig haar koffer in te pakken. MAARTEN en SAMAËL op. Ze zien haar niet.

SAMAËL. Is dit het?

MAARTEN. De Poort. Mijn stamcafé.

SAMAËL. Het zal ook niet.

ROSA. Ja Christine? Ja hallo. Ja...

MAARTEN. Colaatje?

SAMAËL *zwijgt.*

Whisky dus. Ik neem een colaatje.

ROSA. Gut so. Ich denk ich ruf noch mal kurz an.

SAMAËL zwijgt.

Ja. Bevorn die Proben anfangen.

MAARTEN. Ik neem dus echt een colaatje. Kom op.

ROSA. Ja, am Sechszwanzigsten.

SAMAËL zwijgt.

Ja... ich weiß nicht.

MAARTEN. Dit meen je niet! Moet ik...? Fuck.

ROSA. Vielleicht wird ich schon eher kommen.

MAARTEN zet twee glazen whisky neer. Kijkt naar het zijne.

Kannst du für mich ein Hotel reservieren?

SAMAËL drinkt. MAARTEN kijkt nog steeds naar zijn glas.

Ja, ein Hotel.

SAMAËL. Allejezus. Wat is dat voor bocht?

ROSA. Nein. Nein. Ein Hotel wird gut zijn.

MAARTEN. Is het zo erg?

MAARTEN pakt het glas en besnuffelt het langdurig. Hij wil niet proeven.

ROSA. Ja, da kann ich wahrscheinlich gut arbeiten. Besser als hier jedenfalls. Den Maarten? Soll ich ehrlich sein? Mit ihm hier ist es...

MAARTEN proeft.

Christine, es ist hier nogal ein Kindergarten.

MAARTEN. Daar is niks mis mee.

ROSA. Ja, ich kann besser irgendwo anders arbeiten. Für die Konzentration. Auch ein Hotel.

SAMAËL pakt het glas. Ruikt eraan.

ROSA. Also Christine...

SAMAËL. Niks mis mee.

ROSA. Vielen Dank. Bis bald. Tschüss.

ROSA gaat verder met inpakken.

SAMAËL. Jij vindt dit lekker?

MAARTEN. Ik vind dit best wel lekker ja.

SAMAËL. Geen smaakgevoel. Dat is een hoofdzonde. Nou vooruit. Ik worstel me er wel doorheen. Wat ik weten wil. Wie is die Rosa van jou? Ziet ze er een beetje lekker uit?

MAARTEN zwijgt.

Heeft ze een beetje geile tieten? Ik wed dat ze geile tieten heeft. Ik wed dat ze ook een heel geil kutje –

MAARTEN. Kappen nou! Jezus. Hou gewoon op. Ik hoef dit niet te horen.

SAMAËL. Waarom denk je er dan aan?

MAARTEN. Ander onderwerp! Jij hebt het over zonde. Jij, soort van demon zijnde.

SAMAËL. Soort van?

MAARTEN. Hoe denk jij over zonde?

SAMAËL. Ligt eraan wat je daaronder verstaat.

MAARTEN. Lust, vraatzucht, luiheid.

SAMAËL. Dat zijn geen zonden. Dat zijn hobby's.

MAARTEN. Afgunst, hoogmoed, gemakzucht.

SAMAËL. Die zijn noodzakelijk. Zonder afgunst en hoogmoed geen ambitie. Met woede volbreng je je plannen. En dankzij je gemakzucht gaat dat lekker snel.

MAARTEN. Woede? De Bijbel noemt dat wraakzucht.

SAMAËL. Wat voor de ene wraak is, is voor de ander even iets rechtzetten. Als je er goed over nadenkt is het zuiver pedagogie. Een opvoedkundige ingreep. Een terechtwijzing. Het woord zegt het al. Terecht.

MAARTEN. Maar...

SAMAËL. Weet je wat echte zonden zijn? Zonde-van-je-leven-zonden? Pretentie. Solipsisme. Conformisme. En het ergste van alles: zelfbedrog. Denk daar maar eens

over na, schrijvertje. Trouwens, over zelfbedrog gesproken. Ik doe alsof ik dit zuipen kan. Maar ik krijg het echt niet weg. We gaan wat eten.

SERVEERSTER. Welkom in De Stad van Dis. Welke dis had u gewild?

SAMAËL. Tweemaal de biefstuk, graag.

MAARTEN. Ik eet geen vlees.

SAMAËL *zwijgt*.

Ik ben vegetariër.

SAMAËL *zwijgt*.

Biefstuk! Lekker. Had ik net zin in.

SERVEERSTER. Bleu, rosé of doorbakken?

MAARTEN. Rosé, graag.

SAMAËL. Zit er nog iets vóór bleu?

SERVEERSTER. Niet dat ik weet.

SAMAËL. Hier is wat ik wil. Pak die steak tussen duim en wijsvinger. Hou hem tien seconden boven de pan, tot hij goed geschrokken is, en geef hem dan aan mij. Dat ik erin prik en dat-ie au zegt.

SERVEERSTER. Ik zal kijken wat ik voor u kan doen. Nog iets te drinken?

SAMAËL. De Bowmore. Twee.

SERVEERSTER. Alsjeblieft.

SAMAËL. Op je heilige ziel. Op je zielige heil.

MAARTEN. Mijn hemel. Ik snap wat je bedoelt. Dit is lekker. Dit is pas whisky.

SAMAËL. Je weet niets. Maar je leert snel.

MAARTEN. Pure bekoring.

SAMAËL. Niet alleen dat, schrijvertje. Het gaat om de smaak, zeker. Maar ook om het verhaal.

MAARTEN. Het verhaal?

SAMAËL. Jij hebt een goed verhaal nodig. Luister. Dit speelt zich af op een eiland voor de Schotse kust, Islay genaamd, in 1769, in het plaatsje Bowmore. Daar werd vlakbij de hoofdstraat een kerk gebouwd. De Kilarrow Paris Church. De goede mensen van Bowmore besloten de kerk rond te maken, zonder hoeken, zodat als de duivel ooit zou komen, hij zich nergens kon verstoppen. – Dank je wel, schat. Val aan! – Goed. De kerk werd geopend. En de duivel kwam. En werd gezien. De dorpsbewoners joegen hem de kerk rond. De duivel raasde als een schim door het heiligdom en BAM! Hij sloeg een schokgolf door de kerk. Een afgrijselijk lawaai. Het balkon verzakte. De parochianen werden omvergeworpen, terwijl de scherven glas van de ramen op hen neer regenden. Maar ze stonden op en dreven de duivel uit hun kerk. De woedende menigte joeg de duivel door de straten, richting het strand. Ter hoogte van de destilleerderij raakten ze hem kwijt. En volgens de legende vond de duivel daar een schuilplaats in een whiskyvat. Tijdenlang hield hij zich muistil. Tot zijn vat eindelijk de destilleerderij uit gerold werd. Naar de haven, over het dok, waar de duivel, nog immer in zijn ton, als verstekeling sloop op de Maagd van Islay, naar het vasteland, waar hij ten langen leste kon ontkomen. Naar dat vat is deze whisky vernoemd. The Devil's Cask. Het duivelsvat.

MAARTEN. 1769. Op hetzelfde moment, aan de andere kant van Europa, was Francisco Goya drieëntwintig.

SAMAËL. Wie is dat?

MAARTEN. De schilder. Van de pinturas negras. Jij hebt me op dat spoor gezet.

SAMAËL. Ik heb geen idee waar je het over hebt.

MAARTEN. Hoe dan ook. Mijn theaterstuk zal vooral over hem gaan. Een jonge hond. Een schildersbeest. Jong en vol branie. Niemand kende hem. Hij had al een paar belangrijke schildercompetities roemloos verloren. En nu woonde hij in Rome, zonder geld, om het vak te leren van de tijdloze meesters in de eeuwige stad. Michelangelo, Caravaggio, Tiepolo. Hij ademde ambitie. Zijn hopen hart sloeg slagen over. Alle erkenning moest nog komen. Het beste moest nog komen.

SAMAËL. Moet nog komen. Uitgegeten? Ik weet een interessante plek. Betaal jij even?

SERVEERSTER. Dat is dan 184 euro.

MAARTEN. U zei?

SERVEERSTER. Dat was onze zeldzaamste whisky. Er zijn maar honderd vaten van gemaakt. Hij is zestig euro per glas.

SAMAËL. Schiet je een beetje op?

MAARTEN. Is goed. Is goed. Hier.

Harde, onheilspellende muziek. MAARTEN en SAMAËL dansen. ROSA als TIFFANY naar

SAMAËL, *danst met hem. De dans gaat over in een obscene geneuk.*

MAARTEN. Rosa. Rosa!

TIFFANY *zwijgt.*

SAMAËL. Wat heb jij?

MAARTEN. Rosa! Wat flik je me nou? Hoer! HOER!!!

SAMAËL. Dit is Tiffany.

TIFFANY. Ik ben Tiffany.

MAARTEN. Tiffany? Excuus. Mijn excuses.

TIFFANY. Rare vrienden heb jij, Samaël.

TIFFANY *als ROSA terug naar de koffer.*

SAMAËL. Lekker gewerkt, pik. Godverdomme.

MAARTEN. Ik zei dat het me speet.

SAMAËL. Er komt zo wel weer een nieuw mokkel.

MAARTEN. Hoe doe jij dat?

SAMAËL. Zou je ook wel willen, hè?

MAARTEN. En met dat gezicht.

SAMAËL. Elke vrouw wil weleens iets anders. Ik ben iets anders. Daarvoor komen ze hier.

MAARTEN. In de Negende Kring. Vreemde naam voor een nachtclub. De negende kring van de hel. Weet je dat ik daar nog steeds bang voor ben? Voor de hel. Wij hadden vroeger een priester. Geen goede. Hij was dik en had wratten. Net een pad. Hij sprak over de hel. Niet vaak. Maar als hij sprak... Die smeerlap genoot ervan. Alle kinderen – wij waren allemaal als de dood.

SAMAËL. Wat kan het jou schelen?

MAARTEN. Weet je wat ik zeggen zou? Als ik hem nu weer zou zien? Vader, zou ik zeggen. Vader. Ik haat u. U heeft de dolheid in mijn hart geblazen. Ik ben bang dat ik gek word, vader. Elke avond als ik slapen ga. Mijn hart zou licht moeten zijn, vader. Ik zou zorgeloos en zonder moeite moeten kunnen vergeten dat ik besta. Want dat is in slaap vallen, vader. Vergeten dat je bestaat. Net als sterven. In slaap vallen. Het zou eenvoudig moeten zijn. Ik zou vrij moeten zijn om te denken wat ik wil. Ik kan aan Gods rechterhand dineren als ik zou willen, als ik nog geloofde, maar ik dineer met mijn demonen. Twee gangen!

SAMAËL. Geen dessert?

MAARTEN. Er zijn twee gangen in mijn hoofd! En de linker moet ik niet nemen bij het in slaap vallen. Als ik de rechter gang neem is alles goed, maar als ik de linker neem, dan zie ik gezichten, Vader. Demonengezichten. Ze lijken op jou, Samaël. De *pinturas negras*. Je zei het zelf!

SAMAËL. Is het nou klaar? Ik heb nooit zoiets gezegd. Ik weet niet eens wat het is. Je zult het wel gedacht hebben.

MAARTEN. Ik zie ze elke nacht. Elke nacht raak ik verstrikt in de linkergang. En het is allemaal de schuld van die klootzak van een priester. Vader, zou ik zeggen. Vader. Ik ben bang om te gaan slapen, vader. Ik ben bang om gek te worden.

SAMAËL. Wat een gelul.

MAARTEN. Vader! Monster! U bracht de hel in mijn leven. Ik was zo klein, vader! Ik was zuiver. Zonder angsten. Zonder zonde! Kunt u dat zeggen, vader. Dat u zonder zonde bent? U wou mij in uw macht hebben. U pestte mij de onderdanigheid in. Is dat liefde, Vader? Is dat Gods gruwelijke liefde? Kleine kinderen bang maken? Er zal altijd een klein kind in mij zijn en dat kleine kind is altijd bang. En dat kleine kind zit hier, na zoveel jaar, weer bij u Vader, met zijn angst voor de hel. Als er geen hel is, of geen hemel, als er niet is, dan hoef ik niet bang te zijn voor de dood. Niets is niets verschrikkelijks. Ik zou moeten kunnen vergeten dat ik besta. Want dat is sterven, vader. Maar ik weet dat ik, dankzij u, in mijn laatste momenten stervensbang zal zijn voor uw hel. Verdorven! Ik haat u! Ik kies woede vader. Woede is beter dan angst. Verdriet is beter dan woede. Geluk is beter dan verdriet. Maar ik moet ergens beginnen. Dus ik kies woede.

SAMAËL. Godsamme, jochie. Ik juich je woede toe. Echt. Maar één ding: nou en? Alles wat je net vertelde? Nou fucking en? Wat die paap ook gezegd heeft: jij hebt hem niet nodig, schrijvertje. Jij hebt hem niet nodig om bang te zijn. Hij mag die angst in jou geplant hebben, maar jij houdt hem zelf in stand. Hoe oud ben jij nu? Jij bent je eigen hel. Die psychologische test waar ik over vertelde. Die zou jij ook eens moeten doen. Echt. De dingen die je over jezelf leert. Nou. Kom op.

MAARTEN. Nee. Niet meer. Ik wil niet.

SAMAËL. Kom op. We hebben nog één kroeg te gaan.

SAMAËL *ondersteunt* MAARTEN *die zich duidelijk niet goed voelt*.

SAMAËL. We zijn er.

MAARTEN. Ik heb duizendmaal door deze buurt gelopen, maar dit café ken ik niet. Een nachtcafé, zeg je? Hallo? Hallo? Volk?

SAMAËL. Ze zijn blijkbaar even weg. Welkom in de Judasput. Dorst?

MAARTEN. Dorst? Nee. Geen dorst.

SAMAËL. Ik geef je wel even een biertje. Kom maar op adem. Je hebt hard gewerkt vandaag.

MAARTEN. Er is hier niemand. Hoe kan dat?

SAMAËL. Slecht management. Drink op.

SAMAËL gaat achter MAARTEN staan. Slaat zijn linkerarm om hem heen, houdt hem het biertje voor.

MAARTEN. Ik hoef niet.

SAMAËL. Drink op!

SAMAËL geeft MAARTEN te drinken.

MAARTEN. Het is koud. Koud bier. Ik krijg er de rillingen van.

SAMAËL. Doordrinken.

MAARTEN. Zo koud. Waar ben ik?

MAARTEN is verdwaasd. SAMAËL staat op en legt zijn hand op MAARTENS voorhoofd. SAMAËL af. ROSA sluit haar koffer, loopt naar MAARTEN. Ze helpt hem rechtop en ondersteunt hem.

ROSA. Nee toch. Nee, nee, nee, nee, nee. Maarten... Het ging zo goed. Je was helder. Je deed mee. De zon scheen. We hadden jus d'orange en pannenkoeken voor ontbijt. Ik joeg de wespen met mijn hand voor je weg van de tafel in de tuin. Schijterd. 's Avonds lazen we of maakten we wandelingen. Je maakte me aan het lachen. Het was klein en het was stil. Maar het was van ons. Het is zo lang geleden. En deze maand... We waren heel dichtbij.

Stilte.

Ik heb dit gevonden.

ROSA houdt het glas omhoog dat SAMAËL had weggezet.

We moeten praten.

MAARTEN. Nee. Niet praten. Niet nu.

ROSA. Moet wel.

MAARTEN. Ga je weg?

ROSA. Ik weet niet.

MAARTEN. Ik wil niet dat je gaat. Ik ben zo bang dat je gaat. Al zo lang. Zo bang.

ROSA. Maarten. Bang zijn om iets te verliezen is blij zijn dat het er nog is. En als het om mensen gaat, dankbaar zijn dat ze er nog zijn. Die angst van jou? Weet je wat dat is? Dat is slecht geformuleerde dankbaarheid.

MAARTEN. Ga je weg?

ROSA. Dat heb je al gevraagd.

MAARTEN. Ik hoop dat er een ander antwoord komt.

ROSA. Heb ik niet. Ik weet niet of ik ga of niet. Maar ik weet ook niet waarom ik hier nog ben. Ik ga in elk geval wat eerder naar Duitsland. Maandag. Komende maandag.

MAARTEN. Waarom?

ROSA. Ik weet het niet.

De koffer blijft op het toneel staan.

Einde akte.

3.1)

GOYA is alleen in deze scène. SAMAËL en ROSA zitten aan weerszijden van het toneel en kijken naar hem. Alles in deze scène (dus mensen, objecten etc.) behalve GOYA zelf, en later ROSA is denkbeeldig. GOYA rolt met moeite een gigantisch denkbeeldig kanon het podium op.

GOYA. Zo. Die staat. Vrouwe Zaragoza. Komt u maar. Kom nou. Verdomme.

GOYA gaat haar halen. Leidt haar richting het kanon.

Ja. Voorzichtig. Ja, ik weet dat er overal lijken liggen. Dat is een beetje het punt van een oorlog... Nou en. U hebt toch schoenen aan.

Ze komen aan bij het kanon.

Gaat u hier maar staan. Ja hier. Met uw voet op zijn hoofd. Prima. Prima. Ja. U kunt hier leunen. Tegen het affuit. En nou één hand op het kanon. Eén hand erboven.

GOYA draait haar kin de juiste richting op.

En nou die kant op kijken. Juist.

Hij gaat een oude priester halen.

Eerwaarde vader. Loopt u met me mee. We gaan deze kant op. Heel goed. En nou zitten. Zit! Met uw rug tegen de paal. Kunt u dat kruis wat steviger vasthouden? Een beetje scheef... Zo!

Hij gaat achter de denkbeeldige figuur staan.

Een beetje rechtop.

Hij legt een garrote om de hals.

Zitten blijven. Het is zo voorbij

Hij draait de garrote met zichtbare inspanning aan. Luister naar het gereutel.

(Tegen Agustina van Zaragoza:) Hé daar! Niet weglopen. Ik heb u nog nodig.

(Tegen de priester) Even flink zijn.

De priester sterft.

En dat was het dan. Nou stil blijven zitten.

(Tegen Agustina van Zaragoza:) Gisteren, in de buurt van Madrid, zag ik een partizaan. Een boom van een kerel. Grote snor. Wij groeten. Haalt hij zo ineens, met een theatraal gebaar, een flinke buidel tevoorschijn. Goedkope zijde. En hij laat ons erin kijken. Wat denk je? Oren en vingers! Wel dertig, veertig oren en vingers van alle Fransen die hij

had omgebracht. Een lucht! Vreselijk. Ik ging zowat over mijn nek... Net wat u zegt, net wat u zegt. Napoleon houdt van zijn soldaten. En de gieren ook trouwens. Het is één grote verschrikking, die oorlog.

(Tegen de dode priester:) Hou je erbuiten! Jij bent dood! Koest!

Gaat drie partizanen en hun Franse slachtoffer halen.

Mensen. Altijd maar praten. Praten, praten, praten.

(Tegen de partizanen:) Goed, heren. Ik had zo gedacht: u hier, u daar en u hier vooraan. Jullie twee kunnen de zwaarden aan jullie riem laten. U daarentegen pakt uw zwaard alvast in de hand. Dat gaan we nodig hebben.

Draait zich om naar de Fransman.

En u. Uit de kleren. En een beetje snel graag! Niet zo jammeren. Stil!

(Tegen de partizanen:) Geen geklets achter mijn rug! Ik hoor alles, ja?

(Tegen Agustina:) U ook, mevrouw. Nu heel even stil zijn.

(Tegen de Fransman:) Zo! En nou liggen. Goed.

ROSA treedt langzaam naar voren.

ROSA. Maarten.

GOYA/MAARTEN. *(Tegen de partizanen:)* Pak allebei een been vast.

(Tegen het Franse slachtoffer:) Wees nou toch stil! Ik kan zo niet nadenken. Ja, het is heel spijtig allemaal.

ROSA. Maarten.

MAARTEN. *(Tegen de partizanen:)* Iets hoger optillen... Ja, dat is hem. Perfect.

(Tegen Agustina:) Stil nou toch! Ophouden met jammeren!

ROSA. Maarten!

MAARTEN. *(Tegen de dode priester:)* En u ook! Kappen met dat geschreeuw.

ROSA. Maarten!

MAARTEN. *(Tegen het Franse slachtoffer:)* Ja. Dat is de juiste houding.

(Tegen de partizaan met het zwaard:) En nou snijdt u zijn pik eraf.

(Tegen het Franse slachtoffer:) HOU OP MET SCHREEUWEN!

ROSA. MAARTEN!!!

MAARTEN. (*Tegen de partizaan met het zwaard:*) Eén vloeiende beweging, graag.

Wacht! Rosa!

(*Tegen de priester:*) HOU JE BEK!

ROSA. MAARTEN!!!

MAARTEN. HOU ALLEMAAL JE BEK!

Rosa? ROSA?

ROSA. MAARTEN!!!

MAARTEN. HOU ALLEMAAL JE FUCKING BEK!

ROSA?!

ROSA. MAARTEN!!!

3.2)

MAARTEN. Waar... Waar ben ik?

DOKTER. Daar bent u dan. U kunt hier gaan liggen.

MAARTEN. Wat is dat? Ik wil niet liggen.

SAMAËL+MAARTEN. Dank u wel.

MAARTEN. Hè? Wat? Ik zei niets. Waarom lig ik hier? Ik wil niet liggen. Wat gebeurt er?

DOKTER. Ik zal u kort door de procedure heen praten.

MAARTEN. Wat gebeurt er in godsnaam. Hé! Waar ben ik? Waarom horen jullie me niet?

SAMAËL+MAARTEN. Graag.

MAARTEN. Wat is dit? Luister dan, domme teef! Waarom hoor je me niet? Wat gaan jullie met me doen?

DOKTER. Het is een hele simpele ingreep. Volkomen routine eigenlijk.

SAMAËL+MAARTEN. Hoef ik niet vastgesnoerd te worden?

DOKTER. Wat ons betreft niet. U zult zien, het valt best mee.

MAARTEN. Wat valt best mee?

DOKTER. Nou dan, meneer Samaël. U bent hier voor de oogtatoeage.

MAARTEN. WAT?!

SAMAËL+MAARTEN. Dat is correct.

MAARTEN. Nee. Nee! Help! HELP!

DOKTER. U begrijpt dat uw ziektekostenverzekering deze behandeling niet vergoedt? Is dat een probleem?

MAARTEN. HELP!!!!!! Help me dan toch! Zijn jullie allemaal doof of zo? HELP!!!

SAMAËL+MAARTEN. Nee, dat klopt. Ik heb ervoor gespaard.

MAARTEN. WAT? HAAL ME HIER WEG!!!

DOKTER. Ach, dat verklaart het.

MAARTEN. WAT? WAT DAN?!!! WAT VERKLAART DAT? Alle Jezus, waarom kan ik me niet bewegen? HELP! HELP DAN TOCH!!!

DOKTER. U heeft alleen betaald voor de operatie.

SAMAËL+MAARTEN. Inderdaad. Ik had geen geld voor de verdoving.

MAARTEN. WAT?! NEE! NEE! Laat het ophouden. Alsjeblieft.

MAARTEN begint zachtjes te huilen en houdt niet meer op.

ROSA. Daar lig je dan, Maarten. Je kunt je niet bewegen. Alles lijdzaam ondergaan. Past wel bij je.

DOKTER. Zuster, geef meneer Samaël even een plankje om op te bijten.

SAMAËL+MAARTEN. Krak!

DOKTER. Wat was dat?

SAMAËL+MAARTEN. Het plankje brak in de mond.

ROSA. Weet je waarom niemand je kan horen? Omdat niemand naar je luistert, lul. Waarom zouden ze? Je bent een zwakkeling.

DOKTER. Zuster, een nieuw plankje. En niet zo hard bijten, meneer.

ROSA. Je kiest er nog zelf voor ook! Je zou ook wat van je leven kunnen maken! Dingen aanpakken.

DOKTER. Ik ga zo beginnen met het linkeroog. Dat duurt een uurtje.

ROSA. Zelf wat ondernemen. Maar nee hoor! Beetje janken, dat kun je. En bij het minste of het geringste naar de fles grijpen. Niet voelen, niet nadenken, niks. Alles onderdrukken.

DOKTER. Het is belangrijk dat u naar de naald kijkt als ik aan het tatoeëren ben. Naar de naald kijken, hoort u me?

ROSA. Iedereen moet jou de hele tijd maar redden. Opvangen. Om je heen bewegen. Iedereen moet jou alles zo makkelijk mogelijk maken, zonder wrijving om je heen bewegen, en wat doe jij? Je zet het op een zuipen. Elke keer weer.

DOKTER. NIET! Sorry. NIET naar de naald kijken.

ROSA. Niemand gaat jou redden, Maarten. Je zal het echt zelf moeten doen. Maar je doet niets.

DOKTER. Ik ga eerlijk zijn. Ik heb net een klein beetje gelogen. Dit gaat verschrikkelijk veel pijn doen. We gaan beginnen!

SAMAËL doet het gezoem van een tatoeage-apparaat na. Blijft dit doen tot het einde van de scène.

ROSA. Wat heb ik aan jou? Ben jij nou een echte man? Ik heb nieuws voor je: echte mannen drinken geen liters whisky om zich een echte man te voelen. Echte mannen zijn er voor hun geliefde, in plaats van angstig in een hoekje te kruipen om zich te bezatten. En nog één ding: ik mis het neuken echt niet hoor. Niet meer. Je doet toch niks. Ja, je doet wel wat. Maar je doet niks. Wanneer heb jij mij lekker laten gillen? WANT IK KAN GILLEN, HOOR! IK KRIJS DE HELE BOEL BIJ ELKAAR ALS HET MOET. CLITORAAL. VAGINAAL. GEMENGD. MEERVOUDIGE ORGASMES. IK HEB HET ALLEMAAL IN HUIS, HOOR. Slappeling! SLAPPELING! Nou, sta op en loop! Sta op dan! Kun je dat niet? SLAPPE ZAK!

MAARTEN staat op en wankelt de volgende scène in.

3.3)

GOYA/MAARTEN. Soms heb ik het gevoel dat ik nooit ben gaan slapen. Dat het allemaal één lange dag is, waar geen einde aan komt. Het is al wekenlang vandaag. De oorlog is over. Het is allemaal voor niets geweest. Het is het teken van de vier ruiters hebben door onze landen getrokken en hun magere paarden wandelende skeletten van staal met weinig hongerig vlees erop hebben onze akkers kaal gegraasd en als ons bloed

vergoten want de rede zouden ze brengen de rede in blauwe jassen maar in hun kurassen spiegelde alleen de dood zich in de vorm van splinternieuwe glinsteringen hun vaandels troffen onze vaandels bij de bloedige eerste kennismaking en bij nader onderzoek inquisitie nee dat mag je niet denken dat mag ik niet denken waarom denkt hij dat dan komen ze eraan ze weten wat je denkt en maken de folterkamers vast voor je gereed voor eindeloze martelingen door ijzige beulen in ondergrondse vertrekken ik moet weg maar ik kan nergens heen de boeren spannen samen met de priesters vanwege het goud in peru want zoveel goud wil iedereen wel en niet uit hebzucht nee goud is reinheid zuiverheid wie goud heeft heeft een reine ziel en kan zich vrij kopen vrije rede directe rede de slaap der vrije indirecte rede brengt indirecte monsters voort steeds klap ik tegen de muren van mijn geest op ik ben nog niet doorgebroken naar het waarlijk zuivere inzicht ik heb geen goud ik heb alleen maar zilver ik blijf altijd tweederangs want ik heb de crucifix niet bewaard dat was natuurlijk het domste wat ik kon doen maar ik wilde het niet geloven nee ik kon het niet geloven en ik heb het heilig lichaam van de crucifix toen ik niet nadacht aan een vriend gegeven omdat ik niet geloofde en die vriend loopt daar nu goede sier mee te maken bij de vrouwen en de tarantula's van peru dansend met een maja met acht armen om je heen een omhelzing van de dood en de pest zitten achter mijn ogen en daardoor zie ik nu letterlijk het zwart in alles de laag der schaduwen ligt niet over de dingen heen zoals de paus beweert als je de kranten mag geloven, maar dat is natuurlijk gekkenwerk en trouwens het maakt ook helemaal niet uit want het zwart ligt niet op de dingen nee het schijnt juist door de wereld heen dus als ik schilder verandert de kalm stromende rivier in een middernachtelijk tempeest dat over donkerdrassige moerassen scheert waar twee mannen elkaar stenen toe slingeren en waar mijn geliefde in haar lijkwade op haar tombe leunt en waar reuzen adem en hartslag hebben en hun schaduwen schijnen door mij heen en vallen neer op de honderden onzaligen op bedevaart... Waar gaan jullie heen?! Gaan jullie naar San Isidro? Allemaal? Kijk nou niet weg. Hoort u mij wel of bent u doof? Alstublieft, trek nou niet verder in uw naamloze stoet. U dan, heer, kijk mij toch aan en zeg me dan... U anders... vertel me waar onze verlossing is en hoever we nog moeten lopen en dan sluit ik me bij u aan, dan loop ik mee in deze wandelende hel waar geen zuivere ziel te vinden is enkel ontuchtplegers kannibalen de ene mens vreet de andere op en oh mijn God!

3.4)

SAMAËL *op. MAARTEN deinst voor hem terug.*

MAARTEN. Ga weg! Ga weg! Wat gebeurt er met me? Laat het ophouden. Wie ben jij?
Wat doe je met mij? Wie ben jij in 's hemelsnaam?

SAMAËL. Wie ik ben?

Quien soy?

Je hoeft het maar te vragen.

Cabrón, ben ik.

Bastardo ben ik.

Hijo de puta.

Demonio soy.

Cabrón!
De zondeboek ben ik
De wüste in gezonden om te branden
In jouw schijnheilige handen, man
Yo cago en la leche de tu puta madre muerta
Je dode moeder is een hoer en ik schijt in haar melk!
Ik schijt in je bek!
Hel!
Hel!
Moloch.

MAARTEN. Wat is het koud. Zo koud.

SAMAËL. Mefistofeles!
Laet my dit zwakke ras verwenschen
Want geen kracht op deze aerde
Sal my ooit laeten ontaerden
In de laegheydt van de menschen
Set!
Sjaitaan!
Hijo de tu puta madre, puto
Motherfucking bitch

MAARTEN. Overkoud. Steenkoud. Ijskoud.

SAMAËL. KUT!
KUT!
Lucifer, ik roep je aan
Beliar, ik roep je aan
Mammon
Lilith
Sta me by
Ik sal je kryghen
En verdrijven tot er niks meer over is

MAARTEN Doodkoud. Ik kan mijn adem zien. Het is hier een ijskelder.

SAMAËL. Nemesis ben ik
Cabrón ben ik
De gehoornde ben ik
De gehoefde ben ik
De grote bok ben ik
Ik ben de duivel voor zijn val
Recht uit Mozes' hemelvaart
En Mozes zag
And Moses saw
In de laatste hemel
El séptimo cielo
Zag Mozes de engel Af – Woede!
En Chemah – Wraak!

Die God in den beginne had geschapen
Om zijn evil fucking wil te doen
En naast hen zat
Samaël
Lord of the motherfucking demons
En Mozes zei
And Moses said
Oh God
Laat mij nooit, nunca, never
Fall into the hands of him
Samaël
Seducer
Accuser
Vernietiger
El veneno de Dios
The poison of God
De blindheid van God
En of God blind is
Dit is de fucking Talmoed baby
Apocrief en wel
Ik ben ouder dan Christus
Ik ben er altijd al geweest!
Ik bijt jou, hond!
Ik verslind jou
Tu fea cabeza
Myne naegels door uwe ribben
My fucking nails right through your chest!
Down in your rotten soul
Jouw soul
Je zielige soul
Ik ben Saturnus
Ik verslind jou
Samaël ben ik
Je zult me kennen

3.5)

SAMAËL. Bang? Maarten? Bang? Wees maar bang! Ik ben vele malen erger dan die priester van jou. En ik zal jou een hel laten zien die vele malen erger is dan die van hem. Had ik je al verteld over die psychologische test die ik moest doen? Ja, hè? Weet je wat daaruit kwam? Totaal ongeschikt voor gezichtsmodificatie! Zwaar verknipt! Psychotisch! Grootheidswanen! Tirannieke persoonlijkheid. Persoonlijkhedsstoornissen. Morele krankzinnigheid. Een absolute psychopaat.

STEM. Hallo? Hallo? Is dit Maarten Winters?

MAARTEN probeert wanhopig te praten, schreeuwen zelfs, maar kan geen geluid

maken.

SAMAËL+MAARTEN. Spreekt u mee.

STEM. Goed dat ik u aan de lijn krijg. Ik bel over de schrijfwedstrijd. Wij hadden begrepen dat u mee zou doen, maar we hebben nog geen inzending van u ontvangen. Dus nu vermoeden we dat er iets mis is gegaan met de post. Wij... wij hopen dat u uw bijdrage misschien nog een keer zou willen insturen. Wij kunnen u drie extra dagen geven. In verband met het weekend, snapt u. Eerlijk gezegd... Wij keken bijzonder uit naar uw inzending. Een aantal leden van de selectiecommissie is zeer over u te spreken.

SAMAËL+MAARTEN. Oh is dat zo? Nou, ik niet over hen.

STEM. We hadden gehoopt dat –

SAMAËL+MAARTEN. Ja. Ja. Nou, zeg maar tegen die commissie dat ze al hun inzendingen zo diep in hun reet kunnen steken dat ik ze één voor één inwendige bloedingen gun. En rispnd zuur. En een uithangende anus. En kankergezwellen vol tanden en haar. Dat de verzoeker ze moge halen. En een beetje snel graag!

SAMAËL. Ja, schrijvertje. Wat waren die zonden ook alweer? Pretentie. Solipsisme. Conformisme. En het ergste van alles: zelfbedrog. Goed! Je hebt precies gedaan wat ik wilde. Dus beloofd is beloofd. Ik vertel jou wat je moet weten. En dat heeft alles met zelfbedrog te maken. Rosa! Rosa!

SAMAËL gaat ROSA halen. Zet haar voor MAARTEN neer. Ze zwijgt. SAMAËL geeft haar een duwtje. Terwijl ROSA praat, begint SAMAËL slingers op te hangen.

ROSA. Nee, stom van me, ik zeg het verkeerd. Ik heb *met* zeven flessen een laptop kapotgemaakt. Dat is lekker, joh! Dat lucht een partij op. Niet normaal. Zo met een volle whiskyfles een open laptopscherm kapot slaan.

MAARTEN. Nee...

ROSA. Oh ja zeker wel. En dan ligt die laptop dus in twee stukken. En dan heb je nog zes flessen. En ik sla, en ik sla tot de hele kamer naar whisky stinkt en de toetsen me om de oren vliegen, en ik heb me sinds ik bij jou ben nog nooit zo fucking opgelucht gevoeld.

MAARTEN *zwijgt.*

Zeg dan wat, lul! Zeg verdomme wat. Ik werk me hier godverdomme uit de naad en je laat me zelfs de ruzie alleen doen. Maarten maakt zijn handen niet vuil, hoor.

MAARTEN. Dat is het niet.

ROSA. Klootzak.

SAMAËL haalt een schemerlamp en legt deze op zijn zijkant op de vloer.

MAARTEN. Nee. Nee. Je hebt gelijk. Het spijt me. Het spijt me, oké. Het spijt me echt heel

erg. Ik bedoel, ik heb nooit gezegd dat ik heel veel pagina's schreef, ik heb alleen gezegd dat het heel moeilijk was, en dat ik er druk mee bezig was, en oké dat was misschien een beetje overdreven, en toen kwam jij tot de conclusie dat ik dan wel heel veel pagina's zou schrijven, en dat heb ik maar een beetje zo gelaten...

ROSA. Klootzak. Leugenaar.

MAARTEN. Alsjeblieft, Rosa, vergeef me. Ik ga het allemaal anders doen, oké? Ik beloof het. Ik stop met drinken.

ROSA. Ja, m'n reet.

MAARTEN. Echt, ik stop nu met drinken. Ik beloof het. Ik stop nu met drinken, en ik begin met schrijven. Hier.

MAARTEN haalt het tijdschrift tevoorschijn. Terwijl MAARTEN leest, begint SAMAËL lege flessen neer te zetten.

Hier. Het Fonds Podiumkunsten organiseert een toneelschrijfwedstrijd voor beginnende schrijvers met maximaal één geproduceerde voorstelling op hun naam. De winnende toneeltekst wordt gepresenteerd middels een tekstlezing op het Nederlands Theaterfestival. Ik ga hier aan meedoen. Ik stop met drinken. Ik zal meedraaien in het huis. Ik zal aardig zijn tegen je vrienden. Ik meen het. Echt. Ik beloof het. Ik wil proberen de man te zijn die jij verdient te hebben. Alsjeblieft. Vergeef me. Vergeef me. Geef me nog een kans. Geef me nog een kans. Geef me nog één kans, alsjeblieft.

ROSA. Maarten. Ik hoop dat je stikt in je leugens. De groeten!

ROSA af met koffer.

MAARTEN. Dus Rosa is...

SAMAËL zet bierblikjes neer die als asbakken zijn gebruikt.

SAMAËL. Maak die zin af.

MAARTEN. Rosa is...

SAMAËL. Zeg het maar.

MAARTEN. Rosa is al zeven jaar weg.

SAMAËL. Bingo! Ga door.

SAMAËL legt een verfromfaaid bloemstuk op de grond.

MAARTEN. Ze heeft drie kinderen.

SAMAËL. Met wie?

MAARTEN. Met één of andere vent van Bijbelstudie.

SAMAËL. Hoe heette die ook alweer?

MAARTEN. Jacques?

SAMAËL. Bijna goed.

SAMAËL haalt een slagroomapparaat, patronen en ballonnen. Legt deze op en naast de leunstoel.

MAARTEN. Sjors.

SAMAËL. Wat deed hij ook alweer?

MAARTEN. Hij is oogarts.

SAMAËL. En de schrijfwedstrijd?

MAARTEN. Ik... ik heb nooit wat ingestuurd.

SAMAËL. Waarom niet?

MAARTEN. Ik was aan het drinken.

SAMAËL inspecteert de mise-en-scène. Die is precies hetzelfde als in het begin van scène 1.1. Muziek begint te spelen. Wordt langzaam harder. "Holding out for a hero" van Bonnie Tyler.

Wacht! Waar ben ik? Wat gebeurt er met me? Genoeg! Genoeg! Hoe lang gaat dit nog door?

SAMAËL. Maarten... Het gaat niet om hoe lang het duurt. Het gaat om hoe lang het voelt.

De muziek zwelt aan. SAMAËL af.

MAARTEN. Wat is dit? Waar ben ik? Hoe kom ik hier weg? Help! HELP!!!

Blackout. In het duister:

BONNIE TYLER:

Where have all the good men gone
And where are all the gods?
Where's the streetwise Hercules to fight the rising odds?
Isn't there a white knight upon a fiery steed?
Late at night I toss and I turn
And I dream of what I need

I need a hero
I'm holding out for a hero 'til the end of the night

He's gotta be strong
And he's gotta be fast
And he's gotta be fresh from the fight

Einde.